

www.qbz.gov.al

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2026 – Numri: 186

Tiranë – E enjte, 27 gusht 2026

PËRMBAJTJA

	Faqe
Udhëzim i përbashkët i ministrit të Arsimit dhe ministrit të Ekonomisë dhe Inovacionit nr.15, datë 18.8.2026	Për vitin shkollor 2026-2027 në sistemin arsimor parauniversitar..... 18545
Urdhër i përbashkët i ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë dhe ministrit të Mbrojtjes nr. 184, datë 3.8.2026	Për miratimin e standardeve për kërkim – shpëtimin në aviacionin civil 18564

URDHËR**Nr.15, datë 18.8.2026****PËR VITIN SHKOLLOR 2026-2027
NË SISTEMIN ARSIMOR
PARAUNIVERSITAR**

Në mbështetje të pikës 4 të nenit 102 të Kushtetutës, të nenit 26 të ligjit nr. 69/2012 “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, dhe të nenit 8 të ligjit nr. 15/2017 “Për arsimin dhe formimin profesional në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar,

UDHËZOJMË:**KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME****Neni 1
Objekti**

Objekt i këtij udhëzimi është orientimi dhe koordinimi i zbatimit të detyrimeve që burojnë nga kuadri ligjor dhe aktet nënligjore në fuqi, për organizimin, realizimin, monitorimin dhe raportimin e veprimtarive të institucioneve të sistemit arsimor parauniversitar gjatë vitit shkollor 2026-2027.

**KREU II
ORGANIZIMI DHE ZHVILLIMI I
PROCESIT MËSIMOR****Neni 2
Regjistrimi i nxënësve**

Regjistrimet e nxënësve në institucionet e arsimit parauniversitar (IAP) të bëhen në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi që përcakton moshën dhe dokumentacionin e nevojshëm.

**Neni 3
Pajisja me tekste shkollore**

1. Drejtoritë e IAP-ve, bazuar në udhëzimin nr. 7, datë 7.4.2022, “Për përzgjedhjen, shpërndarjen dhe shitjen e teksteve shkollore të sistemit arsimor parauniversitar”, i ndryshuar, të afishojnë në vend të dukshëm listën e teksteve shkollore, ku

shënohen titulli, shtëpia botuese, çmimi i tekstit për çdo klasë, vendi ku do të shpërndahen tekstet, si dhe periudha e shpërndarjes sipas një grafiku për çdo klasë.

2. Institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, drejtuesit e IAP-ve dhe mësuesit të ndjekin me përgjegjësi:

a) procesin e shpërndarjes dhe të shitjes së teksteve shkollore për të gjithë nxënësit para fillimit të procesit mësimor;

b) procesin e pajisjes me tekste shkollore falas për klasat I-V dhe në përdorim falas për klasat VI-IX të arsimit bazë publik, si dhe pajisjen me tekste shkollore falas të të gjitha kategorive të përcaktuara në VKM-në përkatëse;

c) të sigurojnë pajisjen e nxënësve të klasave 1, 6 dhe 10 me tekstet shkollore të reja ose të përditësuara në vitin 2026, sipas Katalogut të Teksteve Shkollore për vitin shkollor përkatës.

3. AKAP të raportojë zyrtarisht në MA, brenda datës 20.09.2026, për ecurinë e procesit të pajisjes së të gjithë nxënësve me tekste shkollore, me fokus kategoritë e veçanta, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

**Neni 4
Mësimi i gjuhëve të huaja**

1. DRAP/ZVAP-të, në bashkëpunim me drejtuesit e institucioneve arsimore parauniversitare, bazuar në marrëveshjet dhe memorandumet e përcaktuara në nenin 26 të këtij udhëzimi, të marrin masa për organizimin dhe vijueshmërinë e mësimit të gjuhëve të huaja në arsimin bazë dhe në arsimin e mesëm të lartë.

2. Në arsimin bazë:

a) të sigurohet vijimësia brenda shkollës e gjuhës së huaj të nisur në klasën I të arsimit fillor dhe e gjuhës së huaj të dytë, të nisur në klasën VI;

b) të sigurohet vijimësia brenda shkollës e gjuhës së huaj (frënge, italiane dhe/ose gjermane) të nisur në klasën III të arsimit fillor, sipas marrëveshjeve dypalëshe të MA-së me ambasadat përkatëse;

c) DRAP-të, për çdo ZVAP në varësi, të raportojnë planifikimin për secilën gjuhë të huaj në AKAP, e cila brenda datës 30 shtator 2026 raporton në MA.

Neni 5

Edukimi për zhvillimin e qëndrueshëm

1. DRAP/ZVAP-të dhe IAP-të të sigurojnë me përparësi:

a) informimin dhe angazhimin e institucioneve arsimore për të lehtësuar procesin e trajnimit të mësuesve në arsimin fillor (AF), arsimin e mesëm të ulët (AMU) dhe arsimin e mesëm të lartë (AML), me synim forcimin e kapaciteteve profesionale në fushat e edukimit shëndetësor, mjedisor, qytetar dhe zhvillimit të qëndrueshëm, në mbështetje të procesit mësimor dhe veprimtarive edukative të shkollës;

b) informimin për zbatimin e urdhrin të përbashkët nr. 335, datë 14.7.2021, të ministrit të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale dhe ministrit të Arsimit dhe Sportit “Për miratimin e rregullores për ndalimin e reklamimit të ushqimeve të pashëndetshme në mjediset e institucioneve arsimore të arsimit bazë”;

c) zbatimin e urdhrin të përbashkët nr. 336, datë 14.7.2021, të ministrit të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, ministrit të Arsimit dhe Sportit dhe ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural “Për miratimin e rregullores për standardet e ushqimit në mjediset e institucioneve arsimore parauniversitare”;

ç) nxitjen e një jetese të shëndetshme dhe ndërgjegjësimin mjedisor të nxënësve përmes veprimtarive edukative dhe jashtëshkollore;

d) zbatimin e qasjes ndërdisiplinore STEM me qëllim formimin e nxënësve të aftë për mendim kritik, zgjidhje problemesh dhe përballimin e sfidave të zhvillimit teknologjik dhe mjedisor në shekullin XXI.

KREU III**MBROJTJA, SIGURIA DHE MIRËQENIA E NXËNËSVE**

Neni 6

Reduktimi i braktisjes shkollore

1. Për reduktimin e braktisjes shkollore, institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar dhe institucionet arsimore parauniversitare të zbatojnë me përgjegjësi:

a) Marrëveshjen e Bashkëpunimit ndërmjet Ministrisë së Arsimit (MA), Ministrisë së

Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (MShMS) dhe Ministrisë së Brendshme (MB), nr. 7522 prot., datë 12.07.2018 “Për identifikimin dhe regjistrimin në shkollë të të gjithë fëmijëve të moshës shkollore”;

b) Urdhrin e përbashkët të MA, MB dhe MShMS nr. 292, datë 28.5.2019 “Për miratimin e rregullores për zbatimin e Marrëveshjes së Bashkëpunimit ndërmjet tri ministrive ‘Për identifikimin dhe regjistrimin në shkollë të të gjithë fëmijëve të moshës së detyrimit shkolle’”.

2. Drejtoritë e shkollave raportojnë në mënyrë të detajuar mbi rastet e braktisjes apo të rrezikut të braktisjes së shkollës nga nxënësi. Çdo rast raportohet menjëherë në zyrën vendore të arsimit parauniversitar (ZVAP) dhe vihet në dijeni njësia administrative në bashkinë përkatëse për ndjekjen e përbashkët dhe adresimin në strukturat përgjegjëse.

3. Drejtoritë e shkollave të evidentojnë dhe të raportojnë edhe rastet e transferimeve nga një shkollë në një tjetër apo të largimit të nxënësve për arsye të migrimit të familjes dhe të ndryshimit të vendbanimit, duke i klasifikuar në një kategori të veçantë dhe duke i raportuar në ZVAP.

4. Institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar:

a) të monitorojnë shkollat lidhur me raportimin e nxënësve braktisës dhe të atyre në rrezik të braktisjes;

b) të trajnojnë drejtuesit e shkollave për raportimin në kohë të rasteve të braktisjes apo të riskut të braktisjes së shkollës nga nxënësit dhe protokollet e ndjekjes në rastet kur konstatohet braktisja;

c) të koordinojnë bashkëpunimin ndërmjet Njesisë së Mbrojtjes së Fëmijëve dhe organizatave të shoqërisë civile, për adresimin dhe zgjidhjen e problemeve të nxënësve braktisës dhe të fëmijëve në situatë rruge;

ç) të ndjekin me përparësi arsimimin e fëmijëve të ngjuar apo të strehuar pranë institucioneve që bëjnë pjesë në Koalicionin Kombëtar të Strehëzave Antitrafik dhe të zbatojnë procedurat e ndjekjes së arsimit bazë, sipas udhëzimit përkatës për nxënësit që nuk kanë ndjekur të paktën dy klasa të arsimit bazë;

d) të raportojnë në drejtorinë rajonale të arsimit parauniversitar (DRAP) dy herë në vit (në fund të muajit janar dhe në fund të vitit shkolle) punën e

bërë për reduktimin e braktisjes shkollore. DRAP-të të raportojnë në Agjencinë Kombëtare të Arsimit Parauniversitar (AKAP), e cila përcjell raportin në MA në fund të çdo viti dhe sa herë është e nevojshme.

Neni 7

Orientimi dhe informimi i nxënësve në ditën e parë të vitit shkollor

1. Në ditën e parë të vitit shkollor 2026–2027, në të gjitha institucionet arsimore parauniversitare publike dhe private, veprimtaria mësimore dhe edukative do të fokusohet në orientimin dhe njohjen e nxënësve me rregullat, normat e sjelljes dhe organizimin e institucionit arsimor.

2. Në çdo klasë, nxënësit njihen me:

a) rregulloren e brendshme të institucionit arsimor, të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre dhe rregullat e sjelljes në mjediset e shkollës;

b) rregullat dhe masat për ndalimin e përdorimit të telefonit celular dhe pajisjeve të ndërlidhura me të, në zbatim të udhëzimit nr. 23, datë 1.9.2025;

c) kodin e veshjes së nxënësve në institucionin arsimor;

ç) rregullat e sigurisë, respektimit të njëri-tjetrit dhe bashkëjetesës në komunitetin shkollor.

3. Informimi dhe orientimi i nxënësve realizohet nga të gjithë anëtarët e stafit të institucionit arsimor, sipas rolit dhe përgjegjësi të tyre, përfshirë mësuesit e të gjitha lëndëve, mësuesit kujdestarë, shërbimin psiko-social, oficerët e sigurisë dhe punonjësit e tjerë të institucionit. Çdo anëtar i stafit kontribuon në përfundimin e njohjes, kuptimit dhe zbatimit të rregullave nga nxënësit si dhe të veprimtarive mësimore dhe pas shkolle që do të zhvillojë institucioni arsimor gjatë vitit shkollor.

4. Stafi i institucionit arsimor siguron edhe orientimin e nxënësve në mjediset e shkollës, duke i njohur ata me klasat, laboratorët, bibliotekën, mjediset sportive, hapësirat e përbashkëta, mjediset e shërbimit psiko-social, hapësirat e sigurisë dhe çdo mjedis tjetër në funksion të procesit mësimor dhe edukativ.

5. Për nxënësit që regjistrohen për herë të parë në institucionin arsimor, orientimi përfshin edhe njohjen me strukturën e institucionit, shërbimet

që ofron, personat përgjegjës dhe mënyrën e kërimit të ndihmës dhe mbështetjes.

6. Drejtorja e institucionit arsimor organizon dhe koordinon veprimtaritë e përcaktuara në këtë nen, duke siguruar angazhimin e të gjithë stafit dhe vijimësinë e mesazheve informuese dhe edukuese gjatë ditës së parë të vitit shkollor.

Neni 8

Parandalimi i dhunës, bullizmit dhe ekstremizmit në institucionet arsimore

1. DRAP/ZVAP-të dhe drejtoritë e institucioneve arsimore të marrin masa për zbatimin e Planit Kombëtar të Veprimit “Për fuqizimin e mekanizmave të parandalimit të çdo forme dhune e bullizmi dhe rritjen e sigurisë në institucionet arsimore parauniversitare”, miratuar me urdhrin nr. 32, datë 21.1.2025, duke ndjekur me përparësi:

a) zbatimin e urdhrit nr. 435, datë 4.9.2025, “Për miratimin e Kodit të Etikës së mësuesit në sistemin arsimor parauniversitar”;

b) planifikimin vjetor të veprimtarive ndërgjegjësuere me fokus parandalimin dhe minimizimin e dhunës, bullizmit dhe ekstremizmit në institucionet arsimore;

c) ngritjen e këndit “Stop dhunës në shkollë”;

ç) ngritjen e ekipeve “antibulling” në çdo shkollë;

d) monitorimin dhe përmirësimin e punës së komisioneve të disiplinës dhe të komisioneve të etikës dhe të sjelljes, për trajtimin e rasteve të çdo lloji dhune në institucionet arsimore;

dh) organizimin, më datë 21 nëntor, të veprimtarive ndërgjegjësuere për “Ditën Kombëtare kundër bullizmit”;

e) konsolidimin e rrjetit të mësuesve koordinatorë për parandalimin e ekstremizmit të dhunshëm në arsimin parauniversitar;

ë) raportimin periodik në DRAP dhe raportimin, brenda datës 30.5.2027, në AKAP, sipas formateve të përcaktuara, të rasteve të dhunës në institucionet arsimore, të trajtuara nga komisionet e etikës, si dhe të raportit informues për punën e bërë për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve sipas Konventës për të Drejtat e Fëmijëve.

2. Planifikimin dhe realizimin e veprimtarive për parandalimin e dhunës në shkollë dhe

raportimin periodik të çdo shkolle në ZVAP/DRAP/AKAP dhe në MA;

3. DRAP/ZVAP-të dhe drejtoritë e institucioneve arsimore parauniversitare të marrin masa për zbatimin e protokolleve për identifikimin, parandalimin dhe raportimin e dhunës në institucione arsimore parauniversitare, miratuar me urdhrin nr. 115, datë 22.4.2026, “Për miratimin e protokollit për identifikimin, parandalimin dhe raportimin e dhunës në institucione arsimore parauniversitare”.

4. AKAP-i, pasi merr informacion nga DRAP-të, harton raportin për veprimtaritë e përcaktuara në pikat 1, 2 dhe 3 të këtij neni dhe e dërgon në MA, brenda datës 1.7.2027.

5. Vendosjen e një bashkëpunimi të ngushtë mes stafit, komunitetit dhe personave që ushtrojnë përgjegjësinë prindërore, për krijimin e një modeli motivues të sjelljes së fëmijëve, mësuesve dhe prindërve në mjediset e shkollës dhe jashtë saj.

Neni 9

Ndalimi i përdorimit të telefonit celular

1. Institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar dhe institucionet arsimore parauniversitare të marrin masa për zbatimin e udhëzimit nr. 23, datë 1.9.2025, “Për përcaktimin e rregullave dhe masave për ndalimin e përdorimit të telefonit celular dhe pajisjeve të ndërlidhura me të në mjediset e institucioneve arsimore parauniversitare”.

2. Drejtoritë e shkollave të përfshijnë në rregulloret e tyre të brendshme masat shtesë për zbatimin korrekt të këtij udhëzimi.

Neni 10

Shërbimi psiko-social

1. Drejtoritë rajonale të arsimit parauniversitar (DRAP) dhe zyrtat vendore të arsimit parauniversitar (ZVAP) të marrin masa për:

a) ngritjen dhe funksionimin e shërbimit psiko-social (ShPS), në zbatim të urdhrit nr. 313, datë 20.10.2020, “Për organizimin dhe funksionimin e shërbimit psiko-social në institucionet e arsimit parauniversitar dhe procedurat e emërimit, pezullimit dhe largimit nga shërbimi psiko-social”, të ndryshuar;

b) monitorimin e realizimit të planit të punës së njësive të ShPS-së, në përputhje me Kornizën e Vlerësimit të Cilësisë së Shërbimit Psiko-social dhe raportimin në AKAP në muajt janar dhe qershor 2027, për realizimin e tij. AKAP-i të raportojë në MA në muajt shkurt dhe korrik 2027.

c) funksionimin e rrjeteve profesionale të shërbimit psiko-social.

2. Puna e punonjësve të ShPS-së në institucionet e arsimit parauniversitar të mbështetet në:

a) “Standardet e përgjithshme profesionale të shërbimit psiko-social shkollor”, miratuar në qershor 2022;

b) “Udhëzuesin për praktikën e punës së shërbimit psiko-social shkollor (rishikuar)”, miratuar me urdhrin nr. 44, datë 26.8.2025;

c) “Parimet e etikës profesionale të shërbimit psiko-social shkollor (rishikuar)”, miratuar me urdhrin nr. 412, datë 26.8.2025;

ç) “Protokollin e procesit të supervizimit profesional të shërbimit psiko-social shkollor”, miratuar me urdhrin nr. 116, datë 22.4.2026.

Neni 11

Oficeri i sigurisë

1. Puna e oficerëve të sigurisë në institucionet e arsimit parauniversitar të mbështetet në:

a) udhëzuesin për praktikën e punës së oficerëve të sigurisë (rishikuar);

b) parimet e etikës profesionale të oficerëve të sigurisë në shkolla;

c) urdhrin nr. 343, datë 7.7.2026 “Për miratimin e standardeve profesionale të oficerëve të sigurisë në shkolla”;

ç) urdhrin nr. 344, datë 7.7.2026 “Për miratimin e kornizës së vlerësimit të cilësisë së shërbimit të oficerëve të sigurisë në shkolla”;

d) urdhrin nr. 345, datë 7.7.2026 “Për miratimin e metodologjisë së vlerësimit të shërbimit të oficerëve të sigurisë në shkolla”.

KREU IV
ZHVILLIMI PROFESIONAL,
ADMINISTRIMI, MONITORIMI DHE
VLERËSIMI

Neni 12

**Zhvillimi profesional dhe portofoli
digjital i mësuesit**

1. Drejtuesit e institucioneve arsimore parauniversitare të ndjekin me përparësi plotësimin në Sistemin e Menaxhimit të Informacionit Parauniversitar (SMIP) të portofolit digjital nga të gjithë mësuesit e arsimit bazë dhe të arsimit të mesëm të lartë.

2. Mësuesit, brenda muajit tetor, të ngarkojnë në portofolin digjital në SMIP të gjitha certifikatat, trajnimet, konferencat, kreditet e fituara, pjesëmarrjet në aktivitete të certifikuara, kualifikimet profesionale etj.

3. Për organizimin dhe zhvillimin e praktikave profesionale për profesionin e rregulluar të mësuesit, DRAP/ZVAP-të dhe institucionet arsimore të zbatojnë urdhrin nr. 100, datë 25.2.2022, “Për miratimin e rregullores për organizimin dhe zhvillimin e praktikave profesionale për profesionin e rregulluar të mësuesit”, i ndryshuar.

4. Drejtori i shkollës dhe mësuesi koordinator i sigurimit të cilësisë kanë për detyrë të hartojnë Planin e Zhvillimit Profesional trevjeçar për mësuesit e shkollës, bazuar në vlerësimin individual të nevojave për trajnim të identifikuar nga monitorimi periodik i kryer.

5. Drejtori i shkollës kujdeset që, në bashkëpunim me nëndrejtorin/nëndrejtorët, mësuesit koordinatorë të cilësisë dhe mësuesit, të përdorin SMIP për të monitoruar ecurinë e zhvillimit profesional përmes portofolit digjital të mësuesit, ku duhet të pasqyrohet çdo vit dhe sa herë është e nevojshme informacioni për zhvillimin profesional të mësuesit, sipas standardeve të përcaktuara nga MA dhe ASCAP.

6. AKAP, përmes DRAP/ZVAP-ve:

a) koordinon bashkëpunimin me drejtoritë e shkollave dhe mësuesit koordinatorë të cilësisë për zhvillimin e trajnimeve për mësuesit sipas lëndëve dhe ciklit arsimor, bazuar në Programin Kombëtar të Zhvillimit Profesional të Mësuesve në bashkëpunim me IAL-të;

b) monitoron plotësimin e portofolit digjital të mësuesit në SMIP në çdo shkollë dhe kujdeset që trajnimet e planifikuara nga ASCAP-i të përputhen me nevojat e dala nga vlerësimet e shkollës (drejtori dhe koordinatori i cilësisë), nga ZVAP-të nëpërmjet pyetësorëve të zhvilluar, si dhe nga AKAP/DRAP nëpërmjet monitorimeve, inspektimeve dhe vlerësimeve të zhvilluara në institucionet arsimore.

7. DRAP/ZVAP-të:

a) publikojnë në faqen e internetit listën e institucioneve arsimore parauniversitare, publike dhe/ose private, që ofrojnë mundësi për zhvillimin e praktikës profesionale;

b) hartojnë listat e IAP-ve, publike dhe/ose private, në juridiksion të tyre, në të cilat do të zhvillohet praktika profesionale, listat e praktikantëve dhe listat e mentorëve;

c) sigurojnë kryerjen e praktikës profesionale nga praktikantët, sipas procedurave të rregullores së praktikave profesionale për profesionin e rregulluar të mësuesit;

ç) monitorojnë organizimin dhe zhvillimin e praktikave profesionale në IAP.

Neni 13

**Dokumentimi i planeve dhe i rregullores
së shkollës përmes SMIP-it**

1. Drejtori i shkollës, pas miratimit, ngarkon në SMIP, në hapësirën e dedikuar, planin afatmesëm të shkollës, planin vjetor të veprimtarive plotësuese dhe jashtëshkollore të shkollës, rregulloren e brendshme, planin e zhvillimit profesional dhe çdo dokument tjetër të përcaktuar në këtë udhëzim, brenda muajit nëntor të vitit mësimor.

2. Plani vjetor i veprimtarive plotësuese dhe jashtëshkollore të shkollës dhe rregullorja e brendshme e shkollës janë të aksesueshme nga personi që ushtron përgjegjësinë prindërore përmes SMIP-it.

3. Psikologu, punonjësi social dhe oficeri i sigurisë ngarkojnë në SMIP planet vjetore të punës dhe dokumentet përkatëse, brenda muajit tetor të vitit mësimor.

4. Koordinatori i cilësisë dhe koordinatori i karrierës ngarkojnë në SMIP planet vjetore të punës dhe dokumentet përkatëse, brenda muajit tetor të vitit mësimor.

5. Mësuesit ngarkojnë në SMIP planet vjetore dhe dokumentet e kërkuara nga drejtoria, brenda muajit shtator të vitit mësimor.

6. Të gjitha të dhënat që raportohen sipas këtij udhëzimi administrohen nëpërmjet SMIP-it, kur funksionalitetet përkatëse janë të disponueshme.

Neni 14

Karta e Performancës

1. Për Kartën e Performancës së vitit shkollor 2025-2026 dhe të vitit shkollor 2026-2027:

a) shkollat të llogarisin edhe ndryshimet në vlerë për treguesit e pasqyruar një vit më parë;

b) në dërgimin e të dhënave që burojnë nga shkolla, të sqarohet edhe procedura e përpunimit të të dhënave siç është përcaktuar në udhëzuesin për Kartën e Performancës së shkollës;

c) institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, mund të vendosin të kenë tregues rajonalë ose jo, p.sh. të dhëna për lëndët me zgjedhje, arritjet e nxënësve me AK etj.;

ç) çdo shkollë në arsimin parauniversitar, deri më 3.9.2026, të plotësojë Kartën e Performancës së shkollës për vitin shkollor 2025-2026, si dhe ta bëjë atë publike për personin që ushtron përgjegjësinë prindërore dhe komunitetin;

d) ZVAP-të të verifikojnë të dhënat e dërguara nga shkollat deri më 10.9.2026;

dh) në fund të muajit shtator 2026, ZVAP-të të shpallin shkollat e suksesshme në zbatim të rregullores për funksionimin e institucioneve arsimore parauniversitare;

e) shkollat të hartojnë Kartën e Performancës për vitin shkollor 2026-2027 me treguesit e përzgjedhur, bazuar në urdhrin nr. 157, datë 28.3.2022;

ë) çdo shkollë e arsimit parauniversitar të llogarisë edhe ndryshimin në vlerë për treguesit e pasqyruar në Kartën e Performancës së vitit paraardhës.

Neni 15

Vlerësimi dhe menaxhimi i Riskut në Institucionet Arsimore Parauniversitare

1. ZVAP-ja, në funksion të vlerësimit dhe menaxhimit të riskut, ka për detyrë:

a) Të caktojë koordinatorët e riskut, të hartojë kalendarin e mbledhjes së të dhënave dhe të

realizojë vlerësimin e riskut për çdo IAP, duke kombinuar dëshmitë dokumentare me vëzhgimin fizik dhe anketimet.

b) Të hartojë dhe administrojë regjistrat e riskut (individualë dhe në nivel ZVAP), duke klasifikuar shkollat sipas shkallëve të riskut.

c) Të përcjellë regjistrat pranë DRAP, AKAP dhe ASCAP brenda muajit korrik.

ç) Të ofrojë mbështetje profesionale për adresimin e risqeve të identifikuara për çdo IAP nën juridiksionin e saj.

2. Drejtuesi i IAP-së, në funksion të menaxhimit të riskut, ka për detyrë:

a) Të përcjellë në ZVAP të dhëna të sakta dhe të përditësojë në kohë reale regjistrin e riskut të institucionit.

b) Të hartojë planin e masave për trajtimin e faktorëve të riskut.

c) Të diskutojë gjetjet me stafin, bordin e shkollës dhe këshillin e prindërve.

ç) Të afishojë progresin e masave dhe të koordinohet me aktorët lokalë (bashki, polici, shërbime shëndetësore) për risqet jashtë kompetencës së shkollës.

d) Të raportojë periodikisht në ZVAP mbi efektivitetin e masave të ndërmarra për reduktimin dhe eliminimin e risqeve.

KREU V

VEPRIMTARITË SIPAS NIVELEVE DHE LLOJEVE TË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

Neni 16

Arsimi parashkollor

1. AKAP, DRAP-të dhe ZVAP-të, në bashkëpunim me njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe me drejtuesit e institucioneve arsimore parashkollore (kopshtet), të marrin masa për:

a) krijimin dhe përmirësimin e mjediseve të jashtme e të brendshme të institucioneve arsimore parashkollore, që të mundësojnë zhvillimin dhe edukimin cilësor, të sigurt, miqësor dhe gjithëpërfshirës të fëmijëve;

b) rritjen e pjesëmarrjes së fëmijëve 3-6 vjeç në arsimin parashkollor;

c) regjistrimin me përparësi në institucionet arsimore parashkollore të fëmijëve me nevoja të veçanta: nga familjet në nevojë, nga pakicat

kombëtare (romë, egjiptianë etj.), të kthyer nga emigracioni, fëmijë me aftësi të kufizuara, viktime apo viktime të mundshme të trafikut të qenieve njerëzore;

ç) vendosjen e një bashkëpunimi të ngushtë të stafit të institucioneve arsimore parashkollore me personat që ushtrojnë përgjegjësinë prindërore dhe me komunitetin, për krijimin e një modeli motivues të sjelljes për të gjithë aktorët e përfshirë;

d) lehtësimin e tranzicionit të fëmijëve nga arsimit parashkollor në arsimin fillor, nëpërmjet bashkëpunimit ndërmjet kopshteve, shkollave dhe personave që ushtrojnë përgjegjësinë prindërore, me synim krijimin e një kalimi të qetë, të sigurt dhe mbështetës për fëmijët;

dh) ngritjen dhe funksionimin e komisioneve multidisiplinare për kryerjen e vlerësimit të fëmijëve 3-6 vjeç me aftësi të kufizuara dhe caktimin e mësuesit ndihmës sipas legjislacionit në fuqi;

e) hartimin dhe zbatimin e planeve edukative individuale për fëmijët me aftësi të kufizuara nga mësuesit e arsimit parashkollor, në bashkëpunim me personat që ushtrojnë përgjegjësinë prindërore të fëmijëve, me psikologë, punonjës socialë dhe profesionistë nga strukturat e shëndetësisë dhe të shërbimeve sociale të specializuara;

ë) pajisjen e fëmijëve që përfundojnë grupin e tretë të arsimit parashkollor ose klasën përgatitore dhe kanë moshën për të ndjekur klasën e parë të arsimit bazë, me vërtetimin e ndjekjes së arsimit parashkollor për grupin përkatës, të nënshkruar nga drejtuesi i institucionit të arsimit parashkollor;

f) ngritjen në çdo institucion arsimor parashkollor të bordit, këshillit të prindërve, këshillit të mësuesve, komisionit të etikës dhe të sjelljes dhe komisionit të disiplinës sipas legjislacionit në fuqi.

2. Këshillat e mësuesve dhe rrjetet profesionale të trajtojnë me përparësi temat e mëposhtme:

a) Standardet e zhvillimit dhe të nxënësve të fëmijëve 3-6 vjeç.

b) Kurrikula me kompetenca dhe planifikimi në arsimin parashkollor.

c) Portofoli i të nxënësve.

ç) Korniza e vlerësimit në arsimin parashkollor.

d) Standardet profesionale të formimit të përgjithshëm të mësuesit të arsimit parashkollor.

dh) Standardet profesionale për drejtuesit e institucioneve arsimore parashkollore.

e) Arsimit gjithëpërfshirës.

ë) Mësimdhënia me fëmijën në qendër.

f) Ndërgjegjësimi i personave që ushtrojnë përgjegjësinë prindërore për rëndësinë e frekuentimit të kopshtit nga fëmijët e moshës 3-6 vjeç.

g) Gatishmëria e fëmijëve të kopshtit për shkollë.

gj) Vlerësimi i brendshëm i kopshtit.

h) Plani afatmesëm dhe plani vjetor i kopshtit.

i) Zhvillimi profesional i mësuesit dhe i drejtuesit të institucionit arsimor parashkollor, faktor në rritjen e cilësisë së shërbimeve për fëmijët 3-6 vjeç.

Neni 17

Arsimi bazë

1. AKAP/DRAP/ZVAP-të në bashkëpunim me njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe me drejtuesit e institucioneve arsimore parauniversitare, të sigurojnë:

a) marrjen e masave për krijimin në shkollë të mjedisve të jashtme dhe të brendshme të sigurta, miqësore dhe gjithëpërfshirëse, që nxisin edukimin dhe krijimin e një raporti të drejtë dhe të qëndrueshëm me mjedisin dhe natyrën;

b) regjistrimin me përparësi në shkollë të fëmijëve nga shtresat në nevojë, nga pakicat kombëtare, të fëmijëve me aftësi të kufizuara, të fëmijëve të kthyer nga emigracioni, si dhe të viktimave apo viktimave të mundshme të trafikut të qenieve njerëzore;

2. AKAP/DRAP/ZVAP-të në bashkëpunim me drejtuesit e institucioneve arsimore parauniversitare, të sigurojnë:

a) zbatimin e udhëzimit nr. 14, datë 10.7.2023, “Për numrin e nxënësve për klasë dhe ngarkesën mësimore të punonjësve arsimorë në institucionet e arsimit parauniversitar”, i ndryshuar;

b) zbatimin e planit mësimor për klasat II-V dhe VII-IX, miratuar me urdhrin nr. 203, datë 25.4.2023 “Për miratimin e planit mësimor të arsimit bazë”;

c) zbatimin e planit mësimor për klasën e parë dhe klasën e gjashtë, miratuar me urdhrin nr. 554, datë 28.10.2025 “Për miratimin e planit mësimor të arsimit bazë”;

ç) zbatimin e planit mësimor për klasat II-V dhe VII-IX për pakicat kombëtare në arsimin bazë, miratuar me urdhrin nr. 531, datë 9.9.2022 “Për përcaktimin e planit mësimor për pakicat kombëtare në arsimin bazë”;

d) zbatimin e planit mësimor për klasën e parë dhe klasën e gjashtë, miratuar me urdhrin nr. 379, datë 20.7.2026 “Për miratimin e planit mësimor të niveleve arsim fillor dhe arsim i mesëm i ulët në arsimin bazë për pakicat kombëtare”;

dh) zbatimin e planit mësimor për klasat II-V dhe VII-IX për arsimin bazë me kohë të pjesshme, miratuar me urdhrin nr. 284, datë 28.7.2021;

e) zbatimin e planit mësimor për klasën e parë dhe klasën e gjashtë, miratuar me urdhrin nr. 380, datë 20.7.2026 “Për miratimin e planit mësimor të niveleve arsim fillor dhe arsim i mesëm i ulët, në arsimin bazë me kohë të pjesshme”;

ë) zbatimin e planit mësimor për klasat II-V dhe VII-IX të klasave të caktuara me drejtim artistik në arsimin bazë, miratuar me urdhrin nr. 305, datë 16.6.2023 “Për miratimin e planit mësimor të klasave të caktuara me drejtim artistik, në arsimin bazë”;

f) zbatimin e programeve lëndore për klasën e parë dhe klasën e gjashtë, të miratuara me urdhrin nr. 555, datë 28.10.2025 “Për miratimin e programeve mësimore të disa lëndëve të kurrikulës bërthamë, të disa klasave të arsimit bazë”, të cilat hyjnë në fuqi dhe zbatohen për herë të parë në vitin shkollor 2026–2027;

g) përdorimin e materialeve mbështetëse për zbatimin e programeve lëndore të klasës së parë dhe të klasës së gjashtë, të hartuara nga Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Parauniversitar (ASCAP), përkatësisht: Modulet kurrikulare për kurrikulën në bazë shkolle, Udhëzuesit për Nivelet e Arritjeve dhe Udhëzuesit për Veprimtaritë Praktike për të gjitha fushat e të nxënësve/lëndët e klasës së parë dhe të klasës së gjashtë;

gj) zbatimin e programeve të lëndës së TIK-ut në shkollat e pajisura me Laboratorë Smart, për klasat përkatëse sipas akteve miratuese në fuqi, përfshirë programin për klasën II, miratuar me shkresën nr. 2608/2 prot., datë 8.5.2023, programin për klasën III, miratuar me urdhrin nr. 267, datë 3.6.2024 dhe programin për klasën IV në shkollat e mbështetura nga projekti “Element

IT”, miratuar me urdhrin nr. 344, datë 21.7.2025, si dhe në shkollat e tjera ku janë ndërtuar Laboratorë Smart në kuadër të financimeve të ndryshme dhe me partnerë zhvillimorë të MA-së;

h) ngritjen dhe funksionimin e komisioneve multidisiplinare për kryerjen e vlerësimit të fëmijëve me aftësi të kufizuara dhe caktimin/përcaktimin e mësuesit ndihmës sipas legjislacionit në fuqi;

i) hartimin dhe zbatimin e planeve edukative individuale për fëmijët me aftësi të kufizuara;

j) zbatimin e urdhrin nr. 32, datë 3.2.2026 “Për miratimin e metodologjisë dhe instrumentet për vlerësimin e gjithëpërfshirjes në sistemin arsimor parauniversitar”;

k) zbatimin e urdhrin nr. 410, datë 26.8.2025 “Për miratimin e metodologjisë dhe instrumentet për vlerësimin e nivelit të kompetencave digjitale të mësuesve në arsimin parauniversitar”;

l) zbatimin e urdhrin nr. 268, datë 28.8.2020 “Për miratimin e Metodologjisë së vlerësimit të brendshëm të shkollës”;

ll) ngritjen dhe funksionimin, sipas legjislacionit në fuqi, të organizmave, si: Qeveria e Nxënësve dhe Parlamenti i Nxënësve;

m) zbatimin nga institucionet arsimore të planit të veprimit të hartuar prej tyre (DRAP/ZVAP) për mbështetjen e arsimimit në gjuhën amtare të fëmijëve të pakicave kombëtare, në përputhje me legjislacionin në fuqi;

n) planifikimin dhe realizimin e veprimtarive të veçanta në institucionet publike të arsimit parauniversitar ku mësojnë nxënës të pakicave kombëtare, me qëllim ruajtjen dhe promovimin e trashëgimisë kulturore dhe artistike të pakicave kombëtare;

nj) ndjekjen dhe përfundimin e arsimit bazë nga fëmijët romë, sipas deklaratës së partnerëve të Ballkanit Perëndimor për romët;

o) nxitjen e zhvillimit të moduleve në bazë shkolle në institucionet arsimore ku ka një numër të konsiderueshëm fëmijësh romë, me fokus njohjen e historisë, gjuhës dhe kulturës romë, edukimin ndërkulturor dhe forcimin e bashkëpunimit me komunitetin;

p) funksionimin e rrjeteve profesionale të mësuesve dhe mësuesve ndihmës;

q) zhvillimin e vlerësimit të arritjeve të nxënësve të arsimit fillor dhe të provimeve

kombëtare të arsimit bazë, në zbatim të udhëzimeve dhe rregulloreve përkatëse;

r) trajnimin e rrjeteve profesionale të mësuesve të arsimit fillor, të gjuhës shqipe, të matematikës, të shkencave të natyrës dhe të gjitha profileve të tjera;

rr) koordinimin dhe realizimin e veprimtarive për rritjen e sigurisë së fëmijëve në internet ndaj përmbajtjeve të paligjshme dhe të dëmshme dhe parandalimin e fenomeneve negative në shkollë, në zbatim të udhëzimit të përbashkët nr. 658, datë 23.9.2019 “Për procedurat dhe veprimet që ndërmarrin strukturat arsimore, në bashkëpunim me strukturat e mbrojtjes së fëmijës, në rastet kur në mjediset e institucionit arsimor parauniversitar, publik ose privat, konstatohet se një fëmijë është duke aksesuar në internet përmbajtje të paligjshme dhe/ose të dëmshme për moshën e tij”;

s) ndjekjen e arsimit bazë me kohë të pjesshme, sipas legjislacionit në fuqi;

sh) zbatimin e nismës “Tri lëndë në gjashtë orë”, me vendimmarrje të vetë shkollës, në varësi të kushteve dhe specifikave të saj;

t) garantimin e mbështetjes institucionale dhe promovimin e Programit të Ekipeve Sportive në shkollë në bashkëpunim me KOKSH-in, si dhe krijimin e kushteve optimale për angazhimin dhe pjesëmarrjen aktive të nxënësve në Kampionatin Vjetor;

th) krijimin e klasave të profilizuara në sport, vetëm në fillim të vitit shkollor dhe vetëm pas miratimit nga DRAP-i përkatës, nëse shkolla plotëson kushtet e infrastrukturës, të pajisjeve sportive dhe të kapaciteteve profesionale të nevojshme.

3. DRAP/ZVAP-të raportojnë në AKAP dhe MA brenda afateve dhe kërkesave të të dhënave statistikore në arsimin bazë, sipas pasqyrave të miratuara nga INSTAT;

4. Në institucionet e arsimit bazë që janë të pajisura me Laboratorë Smart, drejtuesit e IAP-ve sigurojnë përdorimin e tyre në funksion të përmirësimit të procesit mësimor për të gjithë nxënësit:

a) për zhvillimin e orës mësimore të lëndës “Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit (TIK)” për të gjitha klasat nga e para deri në të nëntën sipas një kalendarit të mirëorganizuar nga drejtoria;

b) për zbatimin e metodave bashkëkohore, interaktive dhe të bazuara në simulime, veçanërisht në lëndët e shkencave të natyrës dhe matematikës;

c) për përdorimin me efikasitet edhe nga mësuesit e tjerë sipas temave të caktuara, për lëndët STEM, gjuhë e huaj, lëndë shoqërore dhe projekte shkollërore ndërdisiplinore;

ç) për monitorimin periodik nga DRAP/ZVAP-të të përdorimit, funksionimit dhe mirëmbajtjes së Laboratorëve Smart;

d) për raportimin e përdorimit dhe funksionimit të Laboratorëve Smart në përfundim të çdo periudhe mësimore nga drejtuesit e IAP-ve në ZVAP-et përkatëse, sipas formatit të miratuar nga DRAP-i.

Neni 18

Gjimnazi

1. AKAP, DRAP/ZVAP-të dhe drejtuesit e gjimnazeve, në bashkëpunim me njësitë e vetëqeverisjes vendore, të sigurojnë:

a) marrjen e masave për krijimin në shkollë të mjedisve të jashtme dhe të brendshme të sigurta, miqësore dhe gjithëpërfshirëse, që nxisin edukimin dhe krijimin e një raporti të drejtë dhe të qëndrueshëm me mjedisin dhe natyrën;

b) regjistrimin me përparësi të nxënësve nga pakicat kombëtare romë dhe egjiptiane dhe përfundimin prej tyre të arsimit të mesëm të lartë;

2. AKAP/DRAP/ZVAP-të në bashkëpunim me drejtuesit e gjimnazeve të sigurojnë:

a) zbatimin e udhëzimit nr. 14, datë 10.7.2023, “Për numrin e nxënësve për klasë dhe ngarkesën mësimore të punonjësve arsimorë në institucionet e arsimit parauniversitar”, i ndryshuar;

b) zbatimin e rregullores për funksionimin e institucioneve arsimore parauniversitare, për transferimin e nxënësve, si dhe udhëzimit të përbashkët nr. 28, datë 16.10.2023, “Për kushtet dhe procedurat për transferimin nga arsimi i përgjithshëm (gjimnaz) në arsimin profesional dhe anasjelltas”, i ndryshuar.

c) zbatimin e planit mësimor të gjimnazit për klasën X, miratuar me urdhrin nr. 550, datë 28.10.2025 “Për miratimin e planit mësimor të gjimnazit”, i cili zbatohet për herë të parë në vitin shkollor 2026-2027;

ç) zbatimin e planit mësimor të gjimnazit për klasat XI-XII, miratuar me shkresën nr. 12789/1 prot., datë 28.12.2017;

d) zbatimin e planit mësimor të gjimnazit me kohë të pjesshme për klasën X, miratuar me urdhrin nr. 381, datë 20.07.2026, “Për miratimin e planit mësimor të nivelit arsim i mesëm i lartë i gjimnazit me kohë të pjesshme”;

dh) zbatimin e planit mësimor të gjimnazit me kohë të pjesshme për klasat XI-XIII, miratuar me shkresën nr. 7380 prot., datë 20.7.2016;

e) zbatimin e programeve lëndore për klasën e dhjetë, të miratuara me urdhrin nr. 556, datë 28.10.2025 “Për miratimin e programeve mësimore të disa lëndëve të kurrikulës bërthamë dhe të kurrikulës me zgjedhje, të arsimit të mesëm të lartë”, të cilat hyjnë në fuqi dhe zbatohen për herë të parë në vitin shkollor 2026–2027;

ë) përdorimin e materialeve mbështetëse për zbatimin e programeve lëndore të klasës së X-të, të hartuara nga ASCAP, përkatësisht: Modulet kurrikulare për kurrikulën në bazë shkolle dhe kurrikulën me zgjedhje; Udhëzuesit për Nivelet e Arritjeve dhe Udhëzuesit për Veprimtaritë Praktike për të gjitha fushat e të nxënësve/lëndët mësimore të klasës së X-të;

f) ngritjen dhe funksionimin e komisioneve multidisiplinare për kryerjen e vlerësimit të fëmijëve me aftësi të kufizuara dhe caktimin e mësuesit ndihmës, në bazë të legjislacionit në fuqi;

g) zbatimin e urdhrit nr. 463, datë 30.8.2024, “Për përcaktimin e kriterëve për miratimin e mësuesit koordinator për sigurimin e cilësisë dhe të mësuesit koordinator të këshillimit të karrierës në institucionet arsimore publike të arsimit parauniversitar”, dhe raportimin periodik nga AKAP-i në MA mbi veprimtarinë e mësuesve koordinatorë;

gj) zbatimin e urdhrit nr. 32, datë 3.2.2026 “Për miratimin e metodologjisë dhe instrumentet për vlerësimin e gjithëpërfshirjes në sistemin arsimor parauniversitar”;

h) zbatimin e urdhrit nr. 410, datë 26.8.2025 “Për miratimin e metodologjisë dhe instrumentet për vlerësimin e nivelit të kompetencave digjitale të mësuesve në arsimin parauniversitar”;

i) zbatimin e urdhrit nr. 268, datë 28.8.2020 “Për miratimin e metodologjisë së vlerësimit të brendshëm të shkollës”;

j) ngritjen dhe funksionimin sipas legjislacionit në fuqi të organizmave, si: Qeveria e Nxënësve dhe Parlamenti i Nxënësve;

l) zhvillimin e provimeve të Maturës Shtetërore bazuar në rregulloren e Maturës Shtetërore 2027 dhe udhëzimet përkatëse.

3. DRAP/ZVAP-të raportojnë në AKAP dhe MA brenda afateve dhe kërkesave të të dhënave statistikore në arsimin bazë, sipas pasqyrave të miratuara nga INSTAT.

Neni 19

Arsimi parauniversitar privat

1. AKAP, DRAP/ZVAP-të të realizojnë me përparësi detyrat si vijon:

a) të mbajnë kontakte me të gjitha institucionet e arsimit parauniversitar privat, t'i informojnë rregullisht për çdo ndryshim apo akt të ri ligjor në fushën e arsimit dhe t'i monitorojnë për realizimin e planeve mësimore të miratuara dhe të programeve lëndore të përditësuara;

b) të kërkojnë dhe të administrojnë të dhëna statistikore që lidhen me procesin mësimor;

c) të bëjnë vlerësimin e kriterëve të licencimit dhe ushtrimit të veprimtarisë për çdo institucion arsimor dhe të raportojnë në AKAP, e cila raporton në MA;

ç) të sistemojnë nxënësit në rast mbylljeje të institucioneve arsimore private.

2. Institucionet arsimore parauniversitare private të marrin masat e mëposhtme:

a) të raportojnë në institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, në fillim të vitit shkollor, numrin e nxënësve dhe listën e mësuesve, sipas statistikave të miratuara, certifikatën e regjistrimit në organin tatimor dhe planin vjetor të shkollës sipas formatit të parashikuar në rregulloren për funksionimin e institucioneve arsimore parauniversitare;

b) të zbatojnë rregulloren për funksionimin e institucioneve arsimore parauniversitare, për transferimin e nxënësve, si dhe udhëzimin e përbashkët nr. 28, datë 16.10.2023, “Për kushtet dhe procedurat për transferimin nga arsimi i përgjithshëm (gjimnaz) në arsimin profesional dhe anasjelltas”, i ndryshuar;

c) të realizojnë detyrimet e tyre në përdorimin dhe ruajtjen e dokumentacionit (regjistra, amza, evidenca për lëvizjet e nxënësve, rregullore e

brendshme e kopshtit/shkollës, dëftesa, kontrata me prindërit etj.), sipas udhëzimit nr. 15, datë 12.7.2013 “Për procedurat e posaçme për shqyrtimin e kërkesave për licencë të institucioneve arsimore private dhe institucioneve arsimore plotësuese private parauniversitare”, i ndryshuar;

ç) institucionet mund ta ndërpresin veprimtarinë e tyre arsimore vetëm në fund të vitit shkollor. Për mbylljen e veprimtarisë arsimore duhet të njoftojnë institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, AKAP-në, MA-në, Qendrën Kombëtare të Biznesit dhe të dorëzojnë të gjithë dokumentacionin e plotë në ZVAP-të përkatëse.

3. Institucionet arsimore parauniversitare private që funksionojnë në gjuhë të huaj, të cilat lëshojnë diploma të tjera të ndryshme nga ato të Maturës Shtetërore, të bashkëpunojnë me ZVAP-të përkatëse për njoftimin në kohë të maurantëve që dëshirojnë të vijojnë studimet e larta në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë, për zbatimin e procedurave të përcaktuara në rregulloren e Maturës Shtetërore të vitit përkatës dhe në udhëzimin nr. 9, datë 02.06.2026, “Për përcaktimin e procedurave të njësimi të diplomave të institucioneve arsimore të huaja ose të ngjashme me to, të lëshuara nga shkollat private të arsimit të mesëm të lartë të licencuara në Republikën e Shqipërisë”.

4. Për maurantët që dëshirojnë të vijojnë studimet e larta jashtë vendit, institucionet arsimore private të bashkëpunojnë me përfaqësitë e huaja të shtetit përkatës për njohjen e kriterëve të aplikimeve në institucionet e huaja të arsimit të lartë.

Neni 20

Arsimi profesional

1. Për institucionet e arsimit të mesëm profesional zbatohen përcaktimet e mëposhtme:

a) fusha e kulturës profesionale në arsimin e mesëm profesional, për vitin shkollor 2026-2027, rregullohet me akte të posaçme në përputhje me ligjin nr. 15/2017, “Për arsimin dhe formimin profesional në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar;

b) për Maturën Shtetërore Profesionale të zbatohet rregullorja e zhvillimit të provimeve të

Maturës Shtetërore, përfshirë Maturën Shtetërore Profesionale, dhe udhëzimet përkatëse, të cilat miratohen nga ministri përgjegjës për arsimin dhe ministri përgjegjës për arsimin dhe formimin profesional.

Neni 21

Shkolla të arsimit të orientuar

1. Për shkollat me status të veçantë dhe institucionet arsimore të orientuara, AKAP, DRAP/ZVAP-të dhe drejtuesit e institucioneve arsimore të sigurojnë zbatimin e akteve dhe planeve përkatëse, si më poshtë:

a) vendimin nr. 149, datë 13.3.2024 të Këshillit të Ministrave “Për përcaktimin e kriterëve të posaçme dhe procedurave për dhënien e statusit “shkollë me status të veçantë”;

b) urdhrin nr. 597, datë 16.12.2024 “Për miratimin e rregullores për organizimin dhe funksionimin e shkollës me status të veçantë”;

c) planin mësimor të niveleve “Arsim fillor” dhe “Arsimi i mesëm i ulët” të shkollës me status të veçantë “Koreografike”, Tiranë, miratuar me urdhrin nr. 43, datë 12.2.2026;

ç) urdhrin nr. 353, datë 8.7.2026 “Për miratimin e planit mësimor për nivelin arsimi i mesëm i lartë i orientuar sportiv, të shkollës me status të veçantë “Benardina Qerraxhia”, Durrës”, i cili në vitin shkollor 2026-2027 zbatohet për klasën X;

d) planin mësimor për klasat XI-XII të shkollës me status të veçantë “Benardina Qerraxhia”, Durrës, miratuar me shkresën nr. 4116/2 prot., datë 11.9.2020 me lëndë: “Plani mësimor për arsimin e mesëm të orientuar (sportive)”;

dh) planin mësimor për nivelin arsimor të arsimit të mesëm të ulët, të shkollës me status të veçantë “Benardina Qerraxhia”, Durrës, miratuar me urdhrin nr. 387, datë 12.8.2025;

e) Urdhrin nr. 354, datë 8.7.2026 “Për miratimin e planit mësimor për nivelin arsimi i mesëm i lartë i orientuar sportiv, të shkollës së mesme të orientuar sportive “Loro Boriçi””, i cili në vitin shkollor 2026-2027 zbatohet për klasën X;

ë) planin mësimor për klasat XI-XII të shkollës së orientuar sportive “Loro Boriçi”, miratuar me shkresën nr. 5418 prot., datë 26.5.2016 me lëndë: “Plani mësimor për arsimin e

mesëm të orientuar “sportiv”, viti shkollor 2016-2017”;

f) zbatimin, në klasat I dhe IV, të urdhrit nr. 356, datë 8.7.2026, “Për miratimin e planit mësimor për klasa të caktuara me drejtim artistik, të niveleve arsim fillor dhe arsim i mesëm i ulët, në arsimin bazë, dega “Muzikë””;

g) urdhrin nr. 378, datë 20.7.2026 “Për miratimin e planit mësimor për nivelin arsim i mesëm i lartë i orientuar me drejtim artistik”, i cili zbatohet për klasën X të institucioneve të arsimit të mesëm të lartë të orientuar me drejtim artistik;

gj) urdhrin nr. 306, datë 16.6.2023 “Për miratimin planit mësimor për institucionet arsimit të mesëm të orientuar me drejtim artistik”, i cili zbatohet për klasat XI-XII të institucioneve të arsimit të mesëm të lartë të orientuar me drejtim artistik;

h) Për institucionet e arsimit të mesëm të lartë me orientim gjuhësor të sigurohet zbatimi i akteve dhe planeve përkatëse, si më poshtë:

i) urdhrin nr. 357, datë 8.7.2026 “Për miratimin e planit mësimor për nivelin arsimi i mesëm i lartë i orientuar, drejtimi “Gjuhët e huaja””, i cili, në vitin shkollor 2026-2027, zbatohet për klasën X;

j) plani mësimor për klasat XI-XII, miratuar me shkresën nr. 5415 prot., datë 26.5.2016 me lëndë: “Plani mësimor arsimi i mesëm i orientuar, (gjuhët e huaja), viti shkollor 2016-2017”, i ndryshuar;

2. Institucionet arsimore mund të përzgjedhin tekste shkollore për lëndën e gjuhës së huaj, jashtë Katalogut të Teksteve Shkollore 2026-2027, vetëm në rastet kur në këtë katalog nuk është miratuar dhe përfshirë asnjë tekst shkollor për lëndën përkatëse.

Neni 22

Shkollat speciale dhe qendrat burimore

1. Për shkollat speciale dhe qendrat burimore, AKAP/DRAP/ZVAP-të dhe drejtuesit e institucioneve arsimore të sigurojnë zbatimin e akteve dhe planeve përkatëse, si më poshtë:

a) Urdhrin nr. 352, datë 8.7.2026 “Për miratimin e planit mësimor të niveleve arsim fillor dhe arsim i mesëm i ulët në arsimin bazë, për Qendrën Burimore, për nxënësit që nuk dëgjojnë”, i cili në vitin shkollor 2026-2027 zbatohet për klasën I dhe VI;

b) për klasat II-V dhe VII-IX të Qendrës Burimore “Për Nxënësit që nuk Dëgjojnë”, zbatohet plani mësimor i miratuar me urdhrin nr. 643, datë 13.11.2023 “Për miratimin e planit mësimor për arsimin bazë, për Institutin e Nxënësve që nuk Dëgjojnë”;

c) Urdhrin nr. 355, datë 8.7.2026 “Për miratimin e planit mësimor për nivelin arsim i mesëm i lartë i orientuar “Teknologji dhe TIK” për Qendrën Burimore, për nxënësit që nuk dëgjojnë”, i cili në vitin shkollor 2026-2027 zbatohet në klasën X;

ç) për klasat XI dhe XII të arsimit të mesëm të lartë të orientuar “Teknologji dhe TIK” të Qendrës Burimore Për Nxënësit që nuk Dëgjojnë, zbatohet urdhri nr. 113, datë 27.2.2023, “Për miratimin e planit mësimor për arsimin e mesëm të orientuar “Teknologji dhe TIK”, për nxënësit që nuk dëgjojnë”, i ndryshuar;

d) Urdhrin nr. 351, datë 08.07.2026 “Për miratimin e planit mësimor të niveleve arsim fillor dhe arsim i mesëm i ulët në arsimin bazë, për Qendrën Burimore, për nxënësit që nuk shikojnë”, i cili në vitin shkollor 2026-2027 zbatohet për klasën I dhe VI;

dh) për klasat II-V dhe VII-IX të Qendrës Burimore “Ramazan Kabashi”, zbatohet plani mësimor i miratuar me urdhrin nr. 694, datë 18.11.2022 “Për miratimin e planit mësimor për Institutin e Nxënësve që nuk Shikojnë”;

e) Urdhrin nr. 350, datë 8.7.2026 “Për miratimin e planit mësimor të niveleve arsim fillor dhe arsim i mesëm i ulët, në arsimin bazë, për shkollat speciale”, i cili në vitin shkollor 2026-2027 zbatohet për klasën I dhe VI;

ë) për klasat II-V dhe VII-IX, për shkollat speciale, zbatohet plani mësimor i miratuar me urdhrin nr. 366, datë 21.9.2021, “Për miratimin e planit mësimor të shkollave speciale”.

2. AKAP, DRAP/ZVAP-të dhe drejtuesit e institucioneve arsimore të marrin masat për:

a) ngritjen e kapaciteteve profesionale të personelit të shkollave speciale dhe të qendrave burimore;

b) forcimin e rolit të qendrave burimore në mbështetje të arsimit gjithëpërfshirës, nëpërmjet bashkëpunimit me institucionet arsimore parauniversitare për ofrimin e shërbimeve mbështetëse;

c) monitorimin e cilësisë së shërbimeve të ofruara nga shkollat speciale dhe qendrat burimore.

KREU VI
POLITIKA, STRATEGJI, PLANE
KOMBËTARE, PROJEKTE DHE
MARRËVESHJE INSTITUCIONALE

Neni 23

**Zbatimi i strategjive ndërsektoriale
he kombëtare**

1. AKAP-ja dhe institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, në bazë të planit të veprimit për zbatimin e secilës strategji ndërsektoriale ose kombëtare:

- a) të caktojnë personat përgjegjës;
- b) të hartojnë plane pune vjetore me detyra dhe afate konkrete;
- c) të monitorojnë realizimin e veprimtarive;
- ç) të raportojnë rregullisht për përmbushjen e detyrimeve që lindin nga këto strategji;
- d) të integrojnë masat dhe veprimtaritë që rrjedhin nga strategjitë në planin vjetor të institucionit arsimor dhe në planet e punës së strukturave përkatëse.

2. Institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, të mbështesin dhe të raportojnë në AKAP, e cila raporton në MA, ecurinë e zbatimit të masave në ngarkim të tyre për strategjitë e mëposhtme:

- a) Strategjia Kombëtare për Arsimin 2021-2026 dhe plani i veprimit për zbatimin e saj, miratuar me vendimin nr. 621, datë 22.10.2021 të Këshillit të Ministrave;
- b) Strategjia Ndërsektoriale e Drejtësisë për të Mitur 2022-2026, plani i veprimit dhe pasaporta e indikatorëve, miratuar me vendimin nr. 892, datë 27.12.2022 të Këshillit të Ministrave;
- c) Strategjia Ndërsektoriale e Sigurisë në Komunitet 2021-2026 dhe plani i veprimit, miratuar me vendimin nr. 1139, datë 24.12.2020 të Këshillit të Ministrave;
- ç) Strategjia Kombëtare për Barazinë Gjinore 2021-2030 dhe plani i veprimit, miratuar me vendimin nr. 400, datë 30.6.2021 të Këshillit të Ministrave;
- d) Strategjia Ndërsektoriale për Mbrojtjen e Viktimave të Krimit 2024-2030 dhe plani i

veprimit, miratuar me vendimin nr. 729, datë 13.12.2023 të Këshillit të Ministrave;

dh) Strategjia Kombëtare për Sigurinë Kibernetike 2025-2030 dhe Plan i Veprimit 2025-2027, miratuar me vendimin nr. 606, datë 23.10.2025 të Këshillit të Ministrave;

e) Strategjia për Parandalimin dhe Luftën kundër Krimit të Organizuar dhe Krimeve të Rënda, miratuar me vendimin nr. 505, datë 30.6.2026 të Këshillit të Ministrave “Për miratimin e Strategjisë për Parandalimin dhe Luftën kundër Krimit të Organizuar dhe Krimeve të Rënda 2026-2030 dhe të planit të veprimit 2026-2028”;

ë) Strategjia Kombëtare për Kulturën, 2026-2030 dhe Plan i saj i Veprimit 2026-2030, miratuar më datë 30.7.2026.

f) Strategjia Kombëtare për Sigurinë Rrugore 2026-2030 dhe Plan i Veprimit 2027-2029, miratuar me vendimin nr. 586, datë 22.7.2026 të Këshillit të Ministrave.

Neni 24

**Zbatimi i planeve kombëtare të veprimit
dhe agjendave kombëtare**

1. AKAP-ja dhe institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, për planet kombëtare të veprimit dhe agjendat kombëtare që kanë masa në fushën e arsimit parauniversitar:

- a) të identifikojnë detyrimet që rrjedhin për sistemin arsimor parauniversitar;
- b) të planifikojnë veprimtaritë përkatëse në nivel rajonal, vendor dhe shkollë;
- c) të monitorojnë zbatimin e masave;
- ç) të raportojnë periodikisht në AKAP dhe MA për ecurinë e zbatimit;
- d) të sigurojnë bashkëpunimin me institucionet dhe partnerët përkatës për realizimin e masave të planit të veprimit.

2. Institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, të monitorojnë dhe të raportojnë në AKAP, e cila raporton në MA, ecurinë e zbatimit të masave në ngarkim të tyre për planet dhe agjendat e mëposhtme:

- a) Agjenda Kombëtare për të Drejtat e Fëmijëve 2021-2026, miratuar me vendimin nr. 659, datë 3.11.2021 të Këshillit të Ministrave;

b) Plani Kombëtar për Menaxhimin e Cilësisë së Ajrit dhe plani i veprimit, miratuar me vendimin nr. 412, datë 19.6.2019 të Këshillit të Ministrave;

c) Plani Kombëtar i Veprimit për Personat me Aftësi të Kufizuara 2026-2030, miratuar me vendimin nr. 429, datë 10.6.2026 të Këshillit të Ministrave;

ç) Plani Kombëtar i Veprimit për barazi, përfshirje dhe pjesëmarrje të Romëve dhe Egjiptianëve në Republikën e Shqipërisë (2026-2030), miratuar me vendimin nr. 496, datë 26.6.2026 të Këshillit të Ministrave.

Neni 25

Zbatimi i projekteve në sistemin arsimor parauniversitar

1. AKAP-ja dhe institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, për projektet që zbatohen në institucionet arsimore parauniversitare:

a) të koordinojnë zbatimin e veprimtarive me institucionet dhe partnerët përkatës;

b) të mbështesin institucionet arsimore për realizimin e aktiviteteve të parashikuara;

c) të monitorojnë zbatimin e projekteve në nivel shkolle, ZVAP-je dhe DRAP-i;

ç) të raportojnë në AKAP dhe MA për ecurinë e zbatimit.

2. Institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, të mbështesin dhe të raportojnë në AKAP, e cila raporton në MA, ecurinë e zbatimit të projekteve të mëposhtme:

a) Vlerësimi i projektit “Element IT”, në zbatim të Memorandumit të Mirëkuptimit ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Fondacionit Shqiptaro-Amerikan për Zhvillim, miratuar me vendimin nr. 594, datë 7.9.2022 të Këshillit të Ministrave;

b) Projekti “Shkollat për shëndetin”, në kuadër të Marrëveshjes së Bashkëpunimit midis Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Konfederatës Zvicerane, miratuar me vendimin nr. 521, datë 18.9.2021 të Këshillit të Ministrave “Për miratimin, në parim, të marrëveshjes, ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Konfederatës Zvicerane, të përfaqësuar nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC) e Departamentit Federal të Punëve të Jashtme të

Zvicrës, duke vepruar nëpërmjet Ambasadës Zvicerane në Shqipëri, për promovimin e shëndetit dhe parandalimin e sëmundjeve jo të transmetueshme në shkolla – shkollat për shëndetin, faza e daljes 1 maj 2025 – 31 dhjetor 2027, një projekt dypalësh bashkëpunimi dhe zhvillimi”;

c) Projekti “Inteligjenca artificiale për të rinjtë”, në përputhje me Memorandumin e Mirëkuptimit ndërmjet MAS-it dhe Fondacionit Shqiptaro-Amerikan për Zhvillim, me nr. 3877/1 prot., datë 3.6.2022;

ç) Paketa e Edukimit Zgjedhor dhe Qytetar për klasat 6-9 dhe 10-12 me mbështetjen e Këshillit të Europës;

d) Projekti “Përmirësimi i aftësive të jetës përmes integritetit të tyre në kurrikulën e arsimit të mesëm të lartë dhe udhëzimeve për karrierën në sistemin shkollor”, i nënshkruar mes CFCU-së dhe UNICEF-it, në partneritet me Qendrën për Aftësi Konkurruese, financuar në kuadër të Programit Kombëtar IPA 2022, në zbatim të veprimit “Ndërtimi i aftësive, Formësimi i të ardhmes - Në rrugën drejt integritetit në BE”.

3. Në zbatim të marrëveshjes së bashkëpunimit ndërmjet Ministrisë së Arsimit dhe UNICEF-it, do të zbatohen në shkollat e përcaktuara aktivitetet si më poshtë:

a) Platforma Digjitale “Eduten” që shërben për përmirësimin e rezultateve të nxënësve në matematikë, së bashku me udhëzimet për përdorimin e inteligjencës artificiale në institucionet arsimore.

b) Platforma Digjitale “Akelius” që shërben për zhvillimin e aftësive të nxënësve në gjuhët e huaja.

c) Zbatimi i nismës “Sistemi i Paralajmërimit të Hershëm” për parandalimin e braktisjes shkollore.

ç) Zbatimi i iniciativës “Giga” për hartëzimin dhe monitorimin në kohë reale të aksesit dhe lidhjes me internet në të gjitha institucionet e arsimit parauniversitar.

4. Institucionet arsimore parauniversitare të dokumentojnë realizimin e aktiviteteve të projekteve dhe të ruajnë evidencat përkatëse, sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 26

**Zbatimi i marrëveshjeve
dhe memorandumeve**

1. Institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, të raportojnë në AKAP, e cila raporton në MA, për ecurinë e zbatimit të masave në ngarkim të tyre për marrëveshjet dhe memorandumet e mëposhtme:

a) Memorandumi i Mirëkuptimit ndërmjet Ministrisë së Arsimit, Sportit dhe Rinisë, Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë së Republikës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe Bashkëpunimit Ndërkombëtar të Republikës së Italisë, mbi programin “Iliria”, për mësimin e gjuhës italiane në sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë, nënshkruar në Tiranë, më 18.5.2021;

b) angazhimet për gjuhën frënge në kuadër të aderimit në Organizatën Ndërkombëtare të Frankofonisë dhe Memorandumit të Partneritetit mbi “Bashkëpunimin Arsimor të Kuadrit Strategjik të Frankofonisë”;

c) Marrëveshja e bashkëpunimit ndërmjet Ministrisë së Evropës dhe Punëve të Jashtme të Republikës Franceze dhe Ministrisë së Arsimit të Republikës së Shqipërisë në lidhje me seksionet dygjuhëshe shqip-frëngjisht dhe shkollat e tyre mbështetëse në Shqipëri, nënshkruar në Tiranë, më 02.12.2025;

ç) Memorandumi i Mirëkuptimit mes Ministrisë së Arsimit dhe Sportit të Republikës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe Bashkëpunimit Ndërkombëtar të Republikës së Italisë mbi funksionimin e seksioneve dygjuhëshe shqiptaro-italiane, nënshkruar më 12.12.2019;

d) Memorandumi i Bashkëpunimit mes Ministrisë së Arsimit, Sportit dhe Rinisë të Republikës së Shqipërisë dhe Ambasadës së Republikës Federale të Gjermanisë në Tiranë, mbi seksionin dygjuhësh shqiptaro-gjerman dhe planet mësimore për seksionin dygjuhësh shqiptaro-gjerman, miratuar me shkresën nr. 7496 prot., datë 22.7.2016;

dh) Marrëveshja e Bashkëpunimit nr. 1084 prot., datë 15.2.2023 ndërmjet MAS-it dhe Institutit për Studimin e Krimeve të Komunizmit, “Për koordinimin e veprimtarive të përbashkëta institucionale për informimin e nxënësve mbi

krimet e komunizmit të kryera në Shqipëri gjatë periudhës 1944-1990”;

e) Marrëveshja e Bashkëpunimit nr. 1646 prot., datë 18.3.2021 ndërmjet MAS-it dhe Autoritetit për Informimin mbi Dosjet e ish-Sigurimit të Shtetit, në kuadër të zbatimit të politikave arsimore dhe të formimit historik të nxënësve;

ë) Marrëveshja e Bashkëpunimit ndërmjet Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë së Arsimit dhe Sportit nr. 4137/2 prot., datë 18.7.2024, “Për arsimimin e shtetasve në Institucionet e Ekzekutimit të Vendimeve Penale në Republikën e Shqipërisë”;

f) Marrëveshja e Bashkëpunimit ndërmjet Ministrisë së Mbrojtjes dhe Ministrisë së Arsimit dhe Sportit për edukimin patriotik dhe atdhetar të të rinjve në kuadër të programit “Bëhu pjesë e Forcave të Armatosura”, me nr. 5666/2 prot., datë 6.9.2024;

g) Marrëveshja e Bashkëpunimit midis Federatës Botërore të Shahut, Federatës Shqiptare të Shahut dhe Ministrisë së Arsimit dhe Sportit me nr. 4661/1 prot., datë 18.6.2015, objekt i së cilës është zbatimi i projektit “Mësime të shahut në shkolla”;

gj) Marrëveshja e Bashkëpunimit me nr. 3867 prot., datë 18.5.2026 ndërmjet Ministrisë së Arsimit të Republikës së Shqipërisë dhe Albanian-American Development Foundation për zbatimin e programeve të “Junior Achievement of Albania”;

h) Memorandumin e Mirëkuptimit ndërmjet Ministrisë së Arsimit dhe Sportit të Republikës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit të Republikës së Kosovës “Për realizimin e olimpiadës së përbashkët në lëndën “Gjuhë shqipe”, klasa e 9-të, arsimi i mesëm i ulët parauniversitar”;

i) Marrëveshja e Bashkëpunimit për Këshillimin e Karrierës për nxënësit e arsimit parauniversitar nr. 2996/2 prot., datë 05.05.2022, midis Ministrisë së Arsimit dhe Sportit dhe Bashkisë Tiranë;

j) Marrëveshja e Bashkëpunimit midis Federatës Shqiptare të Xhudos dhe Ministrisë së Arsimit dhe Sportit nr. 9322 prot., datë 12.11.2015 për zbatimin e projektit “Mësime të xhudos në shkolla”;

k) Marrëveshja e Bashkëpunimit midis Federatës Shqiptare të Hendbollit dhe Ministrisë

së Arsimit dhe Sportit nr. 4073 prot., datë 18.4.2016, objekt i së cilës është zbatimi i projektit “Mësime të hendbollit në shkolla”;

l) Marrëveshja e Bashkëpunimit midis Federatës Shqiptare të Futbollit dhe Ministrisë së Arsimit dhe Sportit nr. 1660 prot., datë 12.12.2017, për zbatimin e projektit “Mësime të futbollit në shkolla (Growth 2020)”;

ll) Marrëveshja e bashkëpunimit ndërmjet Organizatës Kombëtare Antidoping dhe Ministrisë së Arsimit dhe Sportit, regjistruar në MAS me nr. 1155/1 prot., datë 29.5.2023, për zbatimin e projektit “Ngritja e kapaciteteve për ndërgjegjësimin dhe edukimin antidoping në shkollë”;

m) Marrëveshja e Bashkëpunimit midis Federatës Shqiptare të Basketbollit dhe Ministrisë së Arsimit dhe Sportit nr. 2028/1 prot., datë 23.2.2018, për zbatimin e projektit “Mësime të basketbollit në shkolla”;

n) Memorandumi i Bashkëpunimit ndërmjet MA dhe UNFPA (2022-2026), datë 27.4.2022, nr. 412 prot., për zbatimin e programit të edukimit shëndetësor me fokus “Edukimi seksual si aftësi për jetën në një mjedis të sigurt shkollor”;

nj) Memorandumi i Mirëkuptimit ndërmjet Ministrisë së Arsimit dhe Sportit të Republikës së Shqipërisë dhe Korpusit të Paqes, datë 07.05.2019;

o) Marrëveshja - eTwinning NSO AL ndërmjet MA dhe Komisionit Evropian për zbatimin e programit eTwinning dhe programit Erasmus+ për arsim dhe edukim;

p) Memorandumi “Për edukimin përmes arteve dhe kulturës”;

q) Marrëveshja e Bashkëpunimit midis Autoritetit Kombëtar të Ushqimit dhe Ministrisë së Arsimit nr. 3955/3 prot., datë 22.6.2026, “Për zhvillimin e veprimtarive informuese dhe sensibilizuese me nxënësit e arsimit parauniversitar për sigurinë ushqimore”;

r) Marrëveshjet e Bashkëpunimit ndërmjet Ministrisë së Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Shoqatës së Ujësjellës Kanalizime të Shqipërisë për:

i. Programin për fëmijë “Miqte e ujit”, nr. 2126/1 prot., datë 28.2.2018;

ii. Programin për fëmijë “Panairi shkencor për shkollat e mesme”, nr. 2126/2 prot., datë 28.2.2018;

iii. Programin “Sfida botërore e monitorimit të ujit”, miratuar me dokumentin nr. 2126/3 prot., datë 28.2.2018.

2. Institucionet arsimore parauniversitare mund të zhvillojnë edhe marrëveshje bashkëpunimi me institucione publike, institucione të arsimit të lartë, organizata të shoqërisë civile, partnerë zhvillimi dhe subjekte të tjera, në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe me miratimin e institucionit arsimor vendor përgjegjës.

KREU VII VEPRIMTARI PLOTËSUESE DHE JASHTËSHKOLLORE

Neni 27

Programi “Pas Shkolle”

1. Në bazë të nenit 47/1 të ligjit nr. 69/2012, “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, AKAP/DRAP/ZVAP-të dhe institucionet arsimore parauniversitare planifikojnë, organizojnë dhe realizojnë Programin “Pas Shkolle”, të miratuar me vendimin nr. 627, datë 30.7.2026 të Këshillit të Ministrave.

2. Programi “Pas Shkolle” organizohet jashtë orarit mësimor dhe synon përforcimin e të nxënit, zhvillimin e aftësive akademike, sociale, kulturore, sportive dhe krijuese të nxënësve, si dhe mbështetjen e zhvillimit të tyre të gjithanshëm.

3. Organizimi dhe zhvillimi i programit “Pas Shkolle”, kategoritë, kriteret dhe mënyra e përzgjedhjes, shpërblymja e trajnuesve, si dhe mënyra e financimit të këtij programi bëhen sipas vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 627, datë 30.7.2026.

4. Llojet e programit “Pas Shkolle”, standardet, kriteret, plani i veprimit për ofrimin e këtij programi, si dhe përcaktimi i institucioneve publike të arsimit parauniversitar ku zhvillohet programi përcaktohen në bazë të urdhrit nr. 400, datë 31.7.2026, “Për miratimin e llojeve të programit “Pas Shkolle”, standardeve, kriterëve, planit të veprimit për ofrimin e këtij programi si dhe përcaktimin e institucioneve publike të arsimit parauniversitar”.

5. Programi “Pas Shkolle” zhvillohet në institucionet publike të arsimit parauniversitar,

duke garantuar sigurinë, mirëqenien dhe gjithëpërfshirjen e nxënësve.

6. Pjesëmarrja e nxënësve në program bëhet mbi bazën e kërkesës së prindit ose personit që ushtron përgjegjësinë prindërore, përmes aplikimit në SMIP.

7. Shprehja e interesit, përzgjedhja dhe angazhimi i trajnuesve për programin “Pas Shkolle” realizohen në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe procedurat e përcaktuara në aktet nënligjore përkatëse.

8. Programi “Pas Shkolle” organizohet nëpërmjet këtyre llojeve të programeve:

a) “Bëjmë Detyrat e Shtëpisë” (BDSH) zhvillohet nga trajnues të diplomuar në fushën e mësuesisë apo në fusha të përafërta në një program të ciklit të dytë të studimeve, në institucione të arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë apo në institucione të huaja të arsimit të lartë, me diplomë të njohur dhe të njësuar sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi.

b) Klubet e Arteve dhe Zejeve (KAZ) zhvillohen nga trajnues të diplomuar në fushën e mësuesisë apo në programe studimi të ngjashme ose të përafërta me fushën/lëndën e mësimdhënies në profilet artistike, në institucione të arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë apo në institucione të huaja të arsimit të lartë, me diplomë të njohur dhe të njësuar sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi.

9. Programi “Pas Shkolle” përfshin veprimtaritë dhe llojet e programeve sipas cikleve dhe zbatohet në të gjitha nivelet e arsimit parauniversitar:

a) Në arsimin fillor, klasat 1-5 (AF): Bëjmë Detyrat e Shtëpisë (BDSH) dhe Klubet e Arteve dhe Zejeve (KAZ)

b) Në arsimin e mesëm të ulët, klasat 6-9 (AMU): Klubet e Arteve dhe Zejeve (KAZ)

c) Në arsimin e mesëm të lartë, klasat 10-12 (AML): Klubet e Arteve dhe Zejeve (KAZ)

10. Struktura dhe kohëzgjatja e veprimtarive organizohen si më poshtë:

a) BDSH për një grup zhvillohet 5 orë në javë (1 orë në ditë, 60 minuta x 5 ditë). Mësuesi i BDSH-së mund të zhvillojë deri në dy grupe, pra deri në 10 orë në javë.

b) KAZ për një klub zhvillohet 2 orë në javë (1 orë në ditë nga 60 minuta x 2 herë në javë).

i. Trajnuesi i KAZ-së, për AF, mund të zhvillojë deri në 2 grupe për 4 orë në javë.

ii. Trajnuesi i KAZ-së, për AMU, zhvillon vetëm një klub/grup për 1 orë në ditë nga 60 minuta x 2 herë në javë.

iii. Trajnuesi i KAZ-së, për AML, zhvillon vetëm një klub/grup për 1 orë në ditë nga 60 minuta x 2 herë në javë.

c) Trajnuesi i KAZ-së, sipas pikës b, mund të angazhohet në 2 cikle të arsimit bazë (AF+AMU) dhe deri në 2 institucione arsimore parauniversitare në javë.

11. Grupet e nxënësve për secilin lloj programi krijohen në përputhje me standardet, me një numër minimal prej 20 nxënësish dhe një numër maksimal prej 30 nxënësish pjesëmarrës, sipas përcaktimeve në urdhrin e ministrit përgjegjës për arsimin.

12. Klubet e Arteve dhe Zejeve përfshijnë klubet e muzikës, kërcimit, teatrit, artit pamor dhe klubet e zejeve.

13. Për secilin grup ose klub hartohet një plan pune me objektivat, temat, veprimtaritë dhe rezultatet e pritshme.

14. Institucioni arsimor publik harton planin vjetor për organizimin dhe zhvillimin e Programit “Pas Shkolle”, në përputhje me standardet dhe planin e veprimit të miratuar nga ministri përgjegjës për arsimin.

15. Drejtori/nëndrejtori i institucionit arsimor publik organizon dhe koordinon zbatimin e Programit “Pas Shkolle”, miraton grupet/klubet e nxënësve dhe orarin e zhvillimit të veprimtarive, si dhe siguron kushtet e nevojshme për realizimin e programit.

16. Drejtori i institucionit arsimor monitoron zbatimin e programit dhe siguron respektimin e standardeve të miratuara.

17. Të dhënat për organizimin e programit, pjesëmarrjen e nxënësve, angazhimin e trajnuesve dhe realizimin e veprimtarive administrohen në Sistemin e Menaxhimit të Informacionit Parauniversitar (SMIP) dhe përdoren për monitorimin, raportimin dhe vlerësimin e Programit “Pas Shkolle”.

18. Frekuentimi i nxënësve dhe realizimi i veprimtarive regjistrohen në SMIP.

19. Në përfundim të vitit shkollor institucioni arsimor kryen vlerësimin e Programit “Pas

Shkollë”, bazuar në pjesëmarrjen, rezultatet dhe ndikimin e tij tek nxënësit.

20. Programi “Pas Shkollë” nuk kufizon dhe nuk përjashton organizimin e veprimtarive të tjera plotësuese dhe jashtëshkollore, projekteve, partneriteteve dhe nismave edukative, kulturore, sportive apo sociale, të zhvilluara nga institucionet arsimore në bashkëpunim me institucione publike, organizata të shoqërisë civile, partnerë zhvillimi ose subjekte të tjera, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

21. Programi “Pas Shkollë” mbështetet dhe pasurohet edhe me veprimtaritë edukuese në kuadër të Memorandumit të Bashkëpunimit për edukimin përmes arteve dhe trashëgimisë kulturore midis MA-së dhe MTKS-së.

Neni 28

Shkolla Qendër Komunitare

1. Të konsolidohen shkollat qendra komunitare (ShQK), bazuar në standardet e shkollës si qendër komunitare.

2. ShQK-ja organizohet jashtë orarit mësimor dhe synon bashkëpunimin me aktorët në komunitet dhe me prindërit, me fokus mbështetjen e zhvillimit të fëmijëve dhe të rinjve, përmirësimin e arritjeve të tyre, mbështetjen e familjeve dhe zhvillimin e komuniteteve.

3. Shkollat, pjesë e programeve të bashkëpunimit me partnerët, si Save the Children, Eorld Vision, UNICEF, UNDP, të vijnë në pjesë e ShQK-së dhe të bashkëpunohet për përmbushjen e angazhimeve dypalëshe dhe të projekteve në proces.

4. ShQK-ja organizon klube dhe veprimtari komunitare, në përputhje me interesat e nxënësve, nevojat e komunitetit, burimet e shkollës dhe standardet e Shkollës Qendër Komunitare.

5. Në kuadër të veprimtarive të ShQK-së, institucionet arsimore zbatojnë nismën “Toka në shkollë”, në përputhje me udhëzuesin përkatës të miratuar nga MAS, duke e përdorur kopshtin e shkollës si mjedis edukativ për zhvillimin e kompetencave praktike, edukimin mjedisor dhe bashkëpunimin me komunitetin.

6. Drejtori i institucionit arsimor cakton koordinatorin e Shkollës Qendër Komunitare dhe miraton planin vjetor të veprimtarive.

7. AKAP/DRAP/ZVAP:

a) Në fund të vitit shkollor kryejnë vlerësimin e Shkollave Qendër Komunitare (ShQK) në përputhje me standardet dhe kriteret e përcaktuara dhe miratuara;

b) marrin masat e nevojshme për këshillimin, informimin, trajnimin dhe rritjen profesionale të mësuesve koordinatorë, strukturave drejtuese të shkollës dhe grupimeve të komunitetit, në bashkëpunim me ASCAP-in dhe partnerët strategjikë;

c) promovojnë në mënyrë proaktive praktikat më të mira të ShQK-ve dhe krijojnë rrjete dypalëshe apo rajonale për shkëmbimin e përvojave të suksesshme mes shkollave;

ç) monitorojnë dhe vlerësojnë menaxhimin sa më efektiv dhe me impakt të 10 orëve javore të planifikuara posaçërisht për veprimtaritë e ShQK-së;

d) mbështesin bashkëpunimin e Shkollave Qendër Komunitare me njësitë e vetëqeverisjes vendore, institucionet publike, organizatat e shoqërisë civile, partnerët strategjikë dhe komunitetin, në funksion të zhvillimit të veprimtarive edukative dhe forcimit të rolit të shkollës si qendër komunitare;

dh) identifikojnë dhe propozojnë për miratim deri më 30 qershor 2027 pranë MA-së institucione arsimore që plotësojnë kriteret për t'u kthyer në Shkollë Qendër Komunitare.

8. MA, brenda datës 15 korrik 2027, miraton për zbatim listën e institucioneve arsimore që plotësojnë kriteret për t'u kthyer në Shkollë Qendër Komunitare.

Neni 29

Olimpiada dhe konkurse

1. Në zbatim të rregullores për funksionimin e institucioneve arsimore parauniversitare, AKAP/DRAP/ZVAP-të dhe institucionet arsimore të planifikojnë, organizojnë dhe realizojnë veprimtari me përfshirjen e të gjithë nxënësve, si më poshtë:

a) Olimpiadat kombëtare në AMU dhe AML;

b) Konkursi Kombëtar për klasat IX, “Gjurmët e Shqipes”, një udhëtim në gjuhë, letërsi, histori dhe kulturë shqiptare;

ç) Festivalin Kombëtar të Shkencës për AML;

d) Konkursin e Koreve për AMU;

dh) Festivalin e teatrit për fëmijë në AMU në bashkëpunim me Qendrat Kulturore të Fëmijëve.

2. AKAP harton dhe publikon kalendarin vjetor të zhvillimit të olimpiadave, konkurseve dhe festivaleve kombëtare.

3. Olimpiada e Përbashkët me Kosovën për Gjuhën Shqipe, klasa e 9-të.

Neni 30

Veprimtari të tjera plotësuese

Në zbatim të rregullores për funksionimin e institucioneve arsimore parauniversitare, AKAP/DRAP/ZVAP-të dhe institucionet arsimore të planifikojnë, organizojnë dhe realizojnë veprimtari me përfshirjen e të gjithë nxënësve, si më poshtë:

1. “Medalja e artë” për nxënësit e shkëlqyer, që kanë përfunduar arsimin e mesëm të lartë në vitin shkollor 2025-2026;

2. Kampionatet sportive të organizuara nga Komiteti Olimpik Kombëtar Shqiptar, në kuadër të Programit të Ekipeve Sportive në Shkollë;

3. Kampionati Kombëtar i Shahut për arsimin 9-vjeçar, në bashkëpunim me Federatën Shqiptare të Shahut. Faza e parë të zhvillohet në bazë shkolle në muajin dhjetor, faza e dytë në bazë qarku në muajin shkurt dhe finalja në mars-prill 2027;

4. Java Evropiane e Sportit, 23-30 shtator 2026;

5. Dita Evropiane e Gjuhëve, 26 shtator 2026;

6. Muaji i ndërgjegjësimit për parandalimin e trafikimit të qenieve njerëzore, tetor 2026;

7. Muaji i Letërsisë dhe i Arteve – Lëvizja “Takohemi për një libër 2.0”, tetor 2026;

8. Dita Globale e Etikës, e mërkura e tretë e muajit tetor;

9. Dita Botërore e Gjuhës Rome, UNESCO, 5 nëntor 2026;

10. Në kuadër të vitit evropian të edukimit për qytetarinë digjitale (2026), më 16 nëntor 2026 të zhvillohen aktivitete informuese dhe ndërgjegjëse;

11. Dita Ndërkombëtare e të Drejtave të Fëmijëve, 20 nëntor 2026;

12. Dita e Luftës Kundër Bullizmit, 21 nëntor 2026;

13. Dita Ndërkombëtare e të Drejtave të Personave me Aftësi të Kufizuara, 3 dhjetor 2026;

14. Dita e të Drejtave të Njeriut, UNESCO, 10 dhjetor 2026;

15. Dita Ndërkombëtare e Emigrantëve, UNESCO, 18 dhjetor 2026;

16. Dita Ndërkombëtare e Edukimit, UNESCO, 24 janar 2027;

17. Përkujtimi i Holokaustit dhe i krimeve kundër njerëzimit, 27 janar 2027;

18. “Java e Këshillimit të Karrierës”, 1-5 shkurt 2027, për orientimin dhe këshillimin e nxënësve për zgjedhjet e tyre arsimore dhe profesionale;

19. Dita Botërore e Gjuhës Amtare, 21 shkurt 2027;

20. Dita Ndërkombëtare e Matematikës, UNESCO, 14 mars 2027;

21. Dita Botërore e Poezisë, UNESCO, 21 mars 2027;

22. Dita Botërore e Ujit, UNESCO, 22 mars 2027;

23. Dita Ndërkombëtare kushtuar Sportit për Zhvillim e Paqe, 6 prill 2027;

24. Dita Ndërkombëtare e Romëve, 8 prill 2027;

25. Dita Botërore e Tokës, 22 prill 2027;

26. Dita Botërore e Librit, 23 prill 2027;

27. Java Olimpikë (prill-maj 2027);

28. Dita Ndërkombëtare e eTwinning, 7 maj 2027;

29. Dita Ndërkombëtare e Bashkëjetesës në Paqe, UNESCO, 16 maj 2027;

30. Dita Botërore për Diversitet Kulturor, Dialog dhe Zhvillim, UNESCO, 21 maj 2027;

31. Dita Botërore e Mjedisit, UNESCO, 5 qershor 2027;

32. Dita kundër Shfrytëzimit të Punës së Fëmijëve, 12 qershor 2027;

33. Dita Ndërkombëtare e Rinisë, UNESCO, 12 gusht 2027;

34. Dita Evropiane e Kujtesës për të gjitha viktimat e regjimeve totalitare, 23 gusht 2027;

35. Kalendar i Ditëve të Evropës dhe veprimtaritë gjithëvjetore për njohjen e institucioneve të Bashkimit Evropian dhe Këshillit të Evropës;

36. Konkursët në nivel institucioni arsimor vendor, përgjegjës për arsimin parauniversitar, me tematikë, “Të njohim Evropën”;

37. Ditët e festave kombëtare;

38. Aktivitete për data dhe ngjarje të shënuara në nivel rajonal dhe lokal;

39. Veprimtari të tjera edukative, kulturore, sportive, shkencore dhe qytetare, të organizuara

nga institucionet arsimore në përputhje me prioritetet kombëtare, rajonale dhe vendore.

KREU VIII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 31

Institucionet që ngarkohen për marrjen e masave dhe zbatimin e këtij Udhëzimi

1. Ngarkohen Ministria e Arsimit, Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit, Agjencia Kombëtare e Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve, Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Parauniversitar, Qendra e Shërbimeve Arsimore, Agjencia Kombëtare e Arsimit Parauniversitar, institucionet arsimore rajonale dhe vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar dhe institucionet arsimore parauniversitare, për zbatimin e këtij udhëzimi.

2. Institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar, të marrin masat e nevojshme që ky udhëzim të shpërndahet në çdo institucion arsimor parauniversitar dhe me përmbajtjen e tij të njihet çdo punonjës i arsimit.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I ARSIMIT
Mirela Kumbaro Furxhi

MINISTËR I EKONOMISË
DHE INOVACIONIT
Delina Ibrahimaj

URDHËR I PËRBASHKËT
Nr. 184, datë 3.8.2026

PËR MIRATIMIN E STANDARDEVE PËR KËRKIM – SHPËTIMIN NË AVIACIONIN CIVIL

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës; të pikës 4, të nenit 5, të ligjit nr. 10 435, datë 23.6.2011, “Për shërbimin e kërkim – shpëtimit në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar,

URDHËROJMË:

1. Miratimin e standardeve për kërkim-shpëtimitin në aviacionin civil, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij urdhri dhe është pjesë përbërëse e tij.

2. Ngarkohet Autoriteti i Aviacionit Civil për mbikëqyrjen e zbatimit të këtyre standardeve gjatë ofrimit të shërbimit të kërkimit dhe shpëtimit, për sa i takon funksioneve të ofrimit të shërbimit SAR, në situata emergjence të avionëve apo personave përkatës në bord të avionit.

3. Ngarkohet struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit për ofrimin e shërbimit të kërkim – shpëtimit, në veçanti Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit, për zbatimin e standardeve të miratuara me këtë urdhër.

Ky urdhër hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I INFRASTRUKTURËS
DHE ENERGJISË
Enea Karakaçi

MINISTËR I MBROJTJES
Ermal Nufi

STANDARDET PËR KËRKIM – SHPËTIMIN NË AVIACIONIN CIVIL

(Miratuar me urdhër të ministrit të
Infrastrukturës dhe Energjisë dhe ministrit
të Mbrojtjes nr. _____, datë _____.2026)

Tiranë, më _____. _____.2026

TABELA E PËRMBAJTJES

KREU I: PËRKUFIZIME

KREU II: ORGANIZIMI

2.1 Shërbimet e kërkim-shpëtimit

2.2 Rajoni i kërkim-shpëtimit

2.3 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit dhe nënqendrat e shpëtimit..

2.4 Komunikimet e kërkim-shpëtimit

2.5 Njësitë e kërkim-shpëtimit

2.6 Pajisjet e kërkim-shpëtimit

KREU III: BASHKËPUNIMI

3.1 Bashkëpunimi ndërmjet shteteve

3.2 Bashkëpunimi me shërbimet e tjera

3.3 Shpërndarja e informacionit

KREU IV: MASAT PËRGATITTORE

4.1 Informacioni përgatitor

4.2 Planet e operimit

4.3 Njësitë e kërkim-shpëtimit

4.4 Stërvitje dhe ushtrime.

4.5 Rrënojat.

(E aplikueshme deri në 25 nëntor 2026)

4.5 Vendet e aksidentit dhe rrënojat.

(E aplikueshme nga 26 Nëntori 2026)

KREU V: PROCEDURAT E OPERIMIT

5.1 Informacion në lidhje me emergjencat

5.2 Procedurat për strukturën përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit gjatë fazave të emergjencës

5.3. Procedurat ku përgjegjësia për operacionet shtrihet në dy ose më shumë shtete

5.4 Procedurat për autoritetet në terren

5.5 Procedurat për strukturën përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit, përfundimi dhe pezullimi të operacioneve

5.6 Procedurat në vendngjarjen e një aksidenti

5.7 Procedurat për një pilot në komandë që vëren një transmetim rreziku

(E zbatueshme deri në 25 nëntor 2026)

5.7 Procedurat për një pilot në komandë që vëren një transmetim rreziku

(E zbatueshme nga 26 nëntori 2026)

5.8 Sinjalet e kërkim-shpëtimit

5.9 Mirëmbajtja e të dhënave

SHTOJCË. SINJALET E KËRKIMIT DHE SHPËTIMIT

KAPITULLI I PËRKUFIZIME

Termat, shprehjet, dhe shkurtimet e përdorura në këtë urdhër kanë kuptimet si në vijim:

Post alarmi është çdo strukturë që synon të shërbejë si një ndërmjetës midis një personi që raporton një emergjencë dhe një qendre të koordinimit të shpëtimit ose nënqendrës së shpëtimit.

Faza e Alarmit është një situatë kur mendohet se mjeti ajror/detar dhe personat në bordin e tij ose njësisë tokësore janë të pasigurta.

Faza e rrezikut është një situatë në të cilën ekziston një bindje e arsyeshme dhe është e sigurt se personi/personat apo mjeti ajror/detar dhe

personat në bordin e tij gjenden në rrezik serioz ose kanë nevojë për ndihmë të menjëhershme.

Ulje mbi ujë është ulja e detyruar e një avioni mbi ujë.

Faza e emergjencës është një term i përgjithshëm që nënkupton, sipas rastit, fazën e pasigurisë, fazën e vigjilencës, ose fazën e rrezikut.

JRCC është Qendra e Përbashkët e Koordinim-Shpëtimit, përgjegjëse për operacionet aeronautike dhe detare të kërkimit e të shpëtimit.

Operatori është një person, organizatë ose subjekt i angazhuar ose që ofron të angazhohet në një operim avioni.

Piloti në komandë është piloti i caktuar nga operatori, ose në rastin e aviacionit të përgjithshëm, pronari, si komandant dhe i ngarkuar për kryerjen e sigurt të një fluturimi.

Shpëtim është një operacion për të shpëtuar personat në rrezik, për të siguruar nevojat e tyre fillestare mjekësore ose të tjera dhe për t'i dorëzuar ata një vend të sigurtë.

“RCC” është Qendra e Koordinimit të Shpëtimit, njësi përgjegjëse e organizimit të shërbimeve të kërkim-shpëtimit dhe për koordinimin e kryerjes së operacioneve të kërkimit e të shpëtimit brenda një rajoni kërkimi dhe shpëtimi.

Nënqendra e shpëtimit (NQKSH) është një njësi në varësi të një qendre koordinimi të shpëtimit, e krijuar për të ndihmuar këtë të fundit sipas dispozitave të veçanta të autoriteteve përgjegjëse.

Kërkim është një operacion i koordinuar zakonisht nga një qendër e koordinimit të shpëtimit ose nga nënqendra e shpëtimit duke përdorur personelin dhe pajisjet e disponueshme për të lokalizuar personat në rrezik.

Avion kërkimi dhe shpëtimi është çdo mjet i përcaktuar si avion sipas përkufizimit të Kodit Ajror, i pajisur me pajisje të specializuara të përshtatshme për kryerjen efikase të misioneve të kërkimit dhe shpëtimit.

Strukturë e kërkimit dhe shpëtimit është çdo aset i lëvizshëm, duke përfshirë njësitë e përcaktuara të kërkimit dhe shpëtimit, që përdoret për të kryer operacione kërkim-shpëtimi.

Shërbimi i kërkim-shpëtimit është kryerja e funksioneve të monitorimit të rreziqeve, komunikimit, koordinimit dhe kërkim-shpëtimit,

ndihmës mjekësore fillestare ose evakuimit mjekësor, nëpërmjet përdorimit të aseteve publike dhe private, duke përfshirë avionët bashkëpunues, anijet dhe mjetet dhe strukturat e tjera.

Rajoni i Kërkimit dhe Shpëtimit (RKSH) është një zonë me përmasa të përcaktuara, e lidhur me një qendër koordinimi të shpëtimit, brenda së cilës ofrohen shërbimet e kërkim-shpëtimit.

Njësia e kërkim-shpëtimit është një aset i lëvizshëm i përbërë nga personel i trajnuar dhe i pajisur me pajisje të përshtatshme për kryerjen e shpejtë të operacioneve të kërkim-shpëtimit.

Shteti i Regjistrimit është shteti në regjistrin e të cilit është regjistruar avioni.

Faza e paqartësisë/pasigurisë është një situatë kur ekziston paqartësia për sigurinë e mjetit ajror dhe të personave në bordin e tij.

KAPITULLI II ORGANIZIMI

2.1 Shërbimet e kërkim-shpëtimit

2.1.1 Ofrimi i shërbimeve të kërkim – shpëtimit në Republikën e Shqipërisë organizohet me qëllim që ndihma t'u jepet personave në rrezik në incidentet dhe aksidentet e aviacionit civil. Këto shërbime ofrohen individualisht ose në bashkëpunim me shtetet tjera të rajonit dhe do të jenë në dispozicion 24/7 përmes institucioneve përkatëse.

2.1.1.1 Pjesët në det të hapur ose zonat me sovranitet të pacaktuar për të cilat do të ngrihen shërbimet e kërkim – shpëtimit, do të përcaktohen në bazë të marrëveshjeve rajonale të lundrimit ajror. AAC në bashkëpunim me Qendrën Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit, individualisht ose në bashkëpunim me Shtetet e tjera, do të sigurohen që shërbimet të ngrihen dhe ofrohen në përputhje me dispozitat e kësaj rregulloreje.

Shprehja “marrëveshjet rajonale të lundrimit ajror” i referohet marrëveshjeve të miratuara nga Këshilli i ICAO-s, zakonisht sipas këshillave të Takimeve Rajonale të Lundrimit Ajror.

2.1.1.2 Elementet bazë të shërbimeve të kërkim – shpëtimit përfshijnë një kuadër ligjor, një autoritet përgjegjës, asetet e organizuara në dispozicion, struktura komunikimi dhe një fuqi punëtore të aftë për koordinim dhe funksione operacionale.

2.1.1.3 Shërbimet e kërkim-shpëtimit do të krijojnë procese për të përmirësuar ofrimin e shërbimeve, duke përfshirë aspektet e planifikimit, marrëveshjet dhe trajnimet e bashkëpunimit vendas dhe ndërkombëtar.

2.1.2 Ofrimi i ndihmës për avionët në rrezik dhe për të mbijetuarit e aksidenteve aeronautike, do të kryhet pavarësisht nga kombësia ose statusi i personave të tillë ose rrethanat në të cilat ndodhen këta persona.

2.1.3 Njësitë e kërkim-shpëtimit dhe strukturat e tjera të disponueshme do të përdoren për të ndihmuar çdo avion ose pasagjerë të tij që janë ose duket se janë në një gjendje emergjence.

2.1.4 Kur qendrat e veçanta të koordinimit të shpëtimit aeronautik dhe detar i shërbejnë të njëjtës zonë, do të garantohet koordinimi praktik më i ngushtë i mundshëm ndërmjet qendrave.

2.1.5 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit duhet të lehtësojë përputhshmërinë dhe bashkëpunimin ndërmjet shërbimeve të tjera të kërkim – shpëtimit aeronautik dhe detar.

2.1.6 Kur është e mundur mund të krijohen qendra të përbashkëta koordinuese të shpëtimit për të koordinuar operacionet e kërkim-shpëtimit aero-detar dhe detar.

2.2 Rajoni i kërkim-shpëtimit

2.2.1 Rajoni i kërkim – shpëtimit nuk duhet të mbivendoset dhe rajonet fqinje duhet të jenë në vazhdimësi.

2.2.2 Rajoni i kërkim-shpëtimit ngrihet për të siguruar praninë e infrastrukturës së përshtatshme të komunikimit, kalimin efikas të alarmit të rrezikut dhe koordinimin e duhur operacional për të mbështetur në mënyrë efektive shërbimet e kërkim – shpëtimit.

2.2.3 Shtetet fqinje mund të bashkëpunojnë për të krijuar shërbime të kërkim-shpëtimit brenda një rajoni të vetëm RSH.

2.2.4 Përcaktimi i rajonit të kërkim-shpëtimit përcaktohet në bazë të vlerësimeve teknike dhe operacionale dhe nuk lidhet me përcaktimin e kufijve ndërmjet shteteve.

2.2.5 Rajoni i kërkim – shpëtimit, për aq sa është e mundur, duhet të përkohet me rajonet përkatëse të informacionit të fluturimit dhe, në lidhje me ato zona mbi det të hapur, rajonet e kërkimit dhe shpëtimit detar.

2.3 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit dhe nënqendrat e shpëtimit

Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit mund të jetë e lidhur me një rajon kërkim-shpëtimi, i cili, në përputhje me marrëveshjet rajonale të lundrimit ajror, shtrihet në një zonë më të madhe se hapësira ajrore e tij sovrane.

2.3.2 Kur e gjitha ose një pjesë e hapësirës ajrore e Republikës së Shqipërisë përfshihet në një rajon kërkim-shpëtimi, të lidhur me një qendër koordinimi të shpëtimit në një Shtet tjetër, Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit duhet të krijojë një nënqendër shpëtimi të varur nga struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit kudo që kjo do të përmirësonte efikasitetin e shërbimeve të kërkim-shpëtimit brenda territorit të tij.

2.3.3 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit dhe, sipas rastit, nënqendër e shpëtimit, do të kenë 24 orë në ditë staf të trajnuar dhe të aftë në përdorimin e gjuhës së përdorur për komunikimet radiotelefonike.

2.3.4 Personeli i strukturës përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit, i përfshirë në kryerjen e komunikimeve radiotelefonike duhet të jetë i aftë në përdorimin e gjuhës angleze.

2.3.5 Në zonat ku pajisjet publike të telekomunikacionit nuk lejojnë personat që vëzhgojnë një avion në rast emergjence të njoftojnë strukturën përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit në fjalë drejtpërdrejt dhe menjëherë, duhet të caktohen njësi të përshtatshme të shërbimeve publike ose private si post lajmërimi.

2.3.6 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit dhe, sipas rastit, nënqendër e shpëtimit do të mbajë kontakte të përditësuara në Drejtorinë e Kontrollit të OPS.

2.3.7 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit dhe, sipas rastit, nënqendër e shpëtimit do të pajtohet dhe do të mbajë aksesin në bazen e të dhënave për vendndodhjen e avionëve në rrezik (LADR).

Udhëzime mbi përdorimin e Drejtorisë së Kontrollit të Ops dhe të LADR-së jepen në Manualin mbi Sistemin Global të Rrezikut Aeronautik dhe Sistemit të Sigurisë në Operim (GADSS) (Doc 10165).

2.4 Komunikimet e kërkim – shpëtimit

2.4.1 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit duhet të ketë mjete të komunikimit të dyanshëm, të shpejtë dhe të besueshme me:

a) njësitë përkatëse të shërbimeve të trafikut ajror;

b) nënqendrat vartëse të shpëtimit;

c) stacionet e duhura për gjetjen e drejtimit dhe fiksimin e pozicionit;

ç) sipas rastit, radiostacionet bregdetare të aftë për të lajmëruar dhe komunikuar me mjetet e sipërfaqes në rajon;

d) shtabin e njërive të kërkim-shpëtimit në rajon;

dh) të gjitha qendrat e koordinimit të shpëtimit detar në rajon dhe qendrat e koordinimit të shpëtimit aeronautik, detar ose të përbashkët në rajonet ngjitur;

e) një zyrë të caktuar meteorologjike ose një zyrë vëzhgimi meteorologjik;

ë) njësitë e kërkim – shpëtimit;

f) postat e lajmërimit; dhe

g) Qendrën e Kontrollit të Misionit Cospas – Sarsat që shërben në rajonin e kërkim – shpëtimit.

Qendrat koordinuese të shpëtimit detar janë identifikuar në dokumentet përkatëse të Organizatës Ndërkombëtare Detare.

2.4.2 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit duhet të ketë mjete të komunikimit të dyanshëm, të shpejtë dhe të besueshëm me:

a) nënqendrat e shpëtimit ngjitur me të;

b) një zyrë meteorologjike ose një zyrë vëzhgimi meteorologjik;

c) njësitë e kërkim – shpëtimit; dhe

d) postat e lajmërimit.

2.5 Njësitë e kërkim-shpëtimit

2.5.1 Ministria e Mbrojtjes përcakton si njësi të kërkim – shpëtimit elementë publikë ose privatë të vendosura dhe pajisura në mënyrë të përshtatshme për operacionet e kërkim – shpëtimit:

Njësitë dhe strukturat minimale të nevojshme për ofrimin e operacioneve të kërkim – shpëtimit brenda një rajoni të kërkim – shpëtimit përcaktohen nga marrëveshjet rajonale të lundrimit ajror dhe janë të specifikuar në publikimet përkatëse të Planit të Lundrimit Ajror dhe Dokumentit për Zbatimin e Shërbimeve dhe Strukturave.

2.5.2 Ministria e Mbrojtjes, përgatit Planin Kombëtar të Kërkim – Shpëtimit në Republikën e Shqipërisë, në të cilin do të përcaktojë elementet publike ose private të cilat nuk kualifikohen si njësi kërkim – shpëtimi, por megjithatë janë në gjendje të marrin pjesë në operacionet e kërkim – shpëtimit.

2.6 Pajisjet e kërkim-shpëtimit

2.6.1 Njësitë e kërkim-shpëtimit duhet të pajisen me pajisje për lokalizimin e menjëhershëm dhe për ofrimin e ndihmës së përshtatshme në vendin e aksidentit.

2.6.2 Çdo njësi kërkim-shpëtimi duhet të ketë mjete të komunikimit të dyanshëm, të shpejtë dhe të besueshëm, me strukturat e tjera të kërkim-shpëtimit të përfshira në të njëjtin operacion.

2.6.3 Çdo avion kërkimi dhe shpëtimi duhet të jetë i pajisur për të qenë në gjendje të komunikojë në frekuencat aeronautike të rreziqeve dhe ato të vendngjarjes dhe në frekuenca të tjera që mund të përcaktohen.

2.6.4 Çdo avion kërkimi dhe shpëtimi duhet të pajiset me një pajisje për të lokalizuar frekuencat e fatkeqësisë.

Kërkesat e mbajtjes së transmetuesit të lokalizimit të urgjencës (TLU) janë dhënë në aneksin 6, Ppjesët I, II dhe III.

Specifikimet për TLU jepen në aneksin 10, vëllimi III.

2.6.5 Çdo avion kërkimi dhe shpëtimi, kur përdoret për kërkim dhe shpëtim mbi zonat detare, duhet të jetë i pajisur me mjete komunikimi që të jetë në gjendje të komunikojë me anijet.

Deri në 25 nëntor 2026, shumë anije mund të komunikojnë me avionët në 2182 kHz, 4125 kHz dhe 121.5 MHz. Megjithatë, këto frekuenca, dhe në veçanti 121.5 MHz, mund të mos monitorohen rregullisht nga anijet.

Nga 26 nëntori 2026, shumë anije mund të komunikojnë me avionët në 2182 kHz, 4125 kHz dhe 121.5 MHz dhe 123.1 MHz. Megjithatë, këto frekuenca, dhe në veçanti 121.5 MHz dhe 123.1 MHz, mund të mos monitorohen rregullisht nga anijet. Në vend të tyre, anijet monitorojnë Kanalin 16 (156.8 MHz), frekuencën ndërkombëtare detare për rreziqet, sigurinë dhe komunikimet hyrëse.

2.6.6 Çdo avion kërkimi dhe shpëtimi, kur përdoret për kërkim dhe shpëtim në zonat detare, duhet të mbajë një kopje të Kodit Ndërkombëtar

të Sinjaleve për të mundësuar tejkalimin e vështirësive gjuhësore që mund të hasen në komunikimin me anijet.

Kodi Ndërkombëtar i Sinjaleve botohet në anglisht, frëngjisht dhe spanjisht nga Organizata Ndërkombëtare Detare në formën e dokumenteve I994E, I995F dhe I996S.

2.6.7 Përveç rasteve kur dihet se nuk ka nevojë të sigurohen furnizime për të mbijetuarit nga ajri, të paktën një avion që merr pjesë në një operacion kërkim – shpëtimi duhet të mbajë pajisje mbijetese të lëshueshme.

2.6.8 Ministria e Mbrojtjes do të vendosë, në aerodromet e përshtatshme pajisje mbijetese të paketuara në mënyrë të përshtatshme për t'u lëshuar nga avioni.

2.6.9 Që nga 26 nëntor 2026, çdo avion kërkimi dhe shpëtimi, kur përdoret për kërkim-shpëtim mbi zonat detare, duhet të ketë një pajisje të lëshueshme për matjen e shmagies aktuale të sipërfaqes së ujit.

KAPITULLI III BASHKËPUNIMI

3.1 Bashkëpunimi ndërmjet shteteve

3.1.1 Ministria e Mbrojtjes nëpërmjet Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit do të koordinojë organizatat e saj të kërkim – shpëtimit me ato të shteteve fqinje.

3.1.2 Operacionet e kërkim-shpëtimit duhet, kurdo që është e nevojshme, të bashkërendohen me ato të shteteve fqinje, veçanërisht kur këto operacione janë afër rajoneve të kërkim-shpëtimit në vazhdimësi.

3.1.2.1 Për aq sa është e mundur, do të zhvillohen plane të përbashkëta për kërkimin dhe shpëtimin dhe procedura për të lehtësuar koordinimin e operacioneve të kërkimit dhe shpëtimit me ato të shteteve fqinje.

3.1.3 Në varësi të kushteve që mund të përcaktohen nga ligji për kërkim shpëtimit do të lejohet hyrja e menjëhershme në territorin e Republikës së Shqipërisë të njërive të kërkim-shpëtimit të shteteve të tjera me qëllim të kërkimit të vendit të aksidenteve të avionëve dhe shpëtimit të të mbijetuarve të këtyre aksidenteve.

3.1.4 Ministria e Mbrojtjes nëpërmjet Qendrës Kombëtare të Kërkim – Shpëtimit në rast se dëshiron që njësitë e saj të kërkim – shpëtimit të

hyjnë në territorin e një Shteti tjetër për qëllime kërkimi dhe shpëtimi, do të dërgojë një kërkesë, duke dhënë detaje të plota të misionit të parashikuar dhe nevojën për të, tek qendra e koordinimit të shpëtimit të Shtetit në fjalë ose një autoritet tjetër që është caktuar nga ai Shtet.

Në të dyja rastet operacionet e kërkim shpëtimit drejtohen nga strukturat operacionale të kërkim shpëtimit të vëndëve ku kryhen misionet e kërkim – shpëtimit.

3.1.4.1 Në rastin kur një kërkesë e tillë vjen nga një qëndër e huaj për Shqipërinë, Qendra Kombëtare të Kërkim – Shpëtimit në Ministrinë e Mbrojtjes do të:

- pranojnë menjëherë marrjen e një kërkesë të tillë, dhe

- sa më shpejt të jetë e mundur, të tregojnë kushtet, nëse ka, në të cilat mund të ndërmerret misioni i parashikuar.

3.1.5 Me qëllim forcimin e bashkëpunimit dhe koordinimin e kërkim – shpëtimit do të lidhen marrëveshje me shtetet fqinje, duke përcaktuar kushtet për hyrjen e njësive të kërkim – shpëtimit të njëri-tjetrit në territoret e tyre përkatëse. Këto marrëveshje duhet gjithashtu të parashikojnë përsheptimin e hyrjes së njësive të tilla me sa më pak formalitete të mundshme.

3.1.6 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit autorizohet që:

- a) të kërkojë nga qendrat e koordinimit të shpëtimit të vendeve fqinje një ndihmë të tillë, duke përfshirë avionët, anijet, personat ose pajisjet, sipas nevojës;

- b) të japë çdo leje të nevojshme për hyrjen e këtyre avionëve, anijeve, personave ose pajisjeve në territorin e tij; dhe

- c) të bëjë marrëveshjet e nevojshme me autoritetet përkatëse doganore, të emigracionit ose autoritetet e tjera me synimin për të përsheptuar një hyrje të tillë.

3.1.7 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit do të autorizohet për të ofruar, kur kërkohet ndihmë nga qendrat e tjera të koordinimit të shpëtimit të vendeve fqinje, duke përfshirë ndihmën në formën e avionëve, anijeve, personave ose pajisjeve.

3.1.8 Deri në 25 nëntor 2026, me qëllim promovimin e efikasitetit të kërkim – shpëtimit duhet të merren masa për stërvitje të përbashkëta trajnimi që përfshijnë njësitë e kërkim – shpëtimit

brenda vendit, si dhe ato të shteteve dhe operatorëve të tjerë.

3.1.8 Nga 26 nëntori 2026, me qëllim promovimin e efikasitetit të kërkim – shpëtimit duhet të merren masa për stërvitje të përbashkëta trajnimi që përfshijnë qendrat e koordinimit të shpëtimit, nënqendrat e shpëtimit dhe njësitë e kërkim – shpëtimit, brenda vendit, si dhe ato të Shteteve dhe operatorëve të tjerë.

3.1.9 Duhet të bëhen marrëveshje për vizita periodike ndërlidhëse nga personeli i Qendrës Kombëtare të Kërkim – Shpëtimit dhe nënqendrave të saj të Kërkim – Shpëtimit me qendrat e shteteve fqinje.

3.2 Bashkëpunimi me shërbimet e tjera

3.2.1 Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit do të marrë masa që të gjithë avionët, anijet dhe shërbimet dhe strukturat lokale që nuk janë pjesë e organizatës së kërkim-shpëtimit, të bashkëpunojnë plotësisht me këto të fundit në kërkim – shpëtim dhe të ofrojnë çdo ndihmë të mundshme për të mbijetuarit e aksidenteve të avionëve.

3.2.2 Duhet të sigurohet koordinimi më i afërt i mundshëm ndërmjet autoriteteve përkatëse aeronautike dhe detare për të ofruar shërbimet më efektive dhe efikase të kërkim – shpëtimit.

3.2.3 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit do të sigurojë që shërbimet e tyre të kërkimit dhe shpëtimit të bashkëpunojnë me ata që janë përgjegjës për hetimin e aksidenteve dhe me ata që janë përgjegjës për kujdesin e atyre që kanë vuajtur nga aksidenti.

3.2.4 Për të lehtësuar hetimin e aksidentit, njësitë e shpëtimit, kur është e mundur, duhet të shoqërohen nga persona të kualifikuar në kryerjen e hetimeve të aksidenteve ajrore.

3.2.5 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit caktohet si Pikë Kombëtare Kontakti Kërkimi dhe Shpëtimi (SPOC) për marrjen e të dhënave të rrezikut nga Cospas-Sarsat, në dispozicion 24 orë në ditë, që të sigurojë njoftimin në kohë të strukturave operacionale të kërkim – shpëtimit për fillimin e operacioneve të kërkim – shpëtimit.

3.3 Shpërndarja e informacionit

3.3.1 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit do të publikojë dhe shpërndajë të gjithë informacionin e nevojshëm për hyrjen e njësive të kërkimit dhe shpëtimit të shteteve të tjera në

territorin e Republikës së Shqipërisë ose, në mënyrë alternative, të përfshijnë këtë informacion në marrëveshjet për shërbimin e kërkim-shpëtimit.

3.3.2 Kur nga një informacion i tillë mund të përfitojë ofrimi i shërbimeve të kërkim – shpëtimit, duhet vënë në dispozicion, nëpërmjet qendrave të koordinimit të shpëtimit ose agjencive të tjera, informacion në lidhje me planet e tyre për operacionet e kërkim – shpëtimit.

3.3.3 Për aq sa është e mundur, duhet shpërndarë informacioni për publikun e gjerë dhe autoritetet e reagimit ndaj emergjencave, në lidhje me veprimet që duhen ndërmarrë, kur ka arsye për të besuar, se situata emergjente e një avioni, mund të bëhet shkak për shqetësim publik ose kërkojnë një përgjigje të përgjithshme emergjente.

KAPITULLI IV MASAT PËRGATITORE

4.1 Informacioni përgatitor

4.1.1 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit duhet të ketë në dispozicion në çdo kohë informacion të përditësuar në lidhje me sa vijon për sa i përket rajonit të saj të kërkim – shpëtimit:

- a) njësité e kërkim – shpëtimit, nënqendrat e shpëtimit dhe postat e lajmërimit;
- b) njësité e shërbimeve të trafikut ajror;
- c) mjetet e komunikimit që mund të përdoren në operacionet e kërkim – shpëtimit;
- d) adresat dhe numrat e telefonit të të gjithë operatorëve, ose përfaqësuesve të tyre të caktuar, të angazhuar në operacione në rajon; dhe
- e) çdo burim tjetër publik dhe privat, duke përfshirë strukturat mjekësore dhe transportuese që ka të ngjarë të jenë të dobishme në kërkim dhe shpëtim.

4.1.2 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit duhet të ketë në dispozicion të gjitha informacionet e tjera me interes për kërkimin dhe shpëtimin, duke përfshirë informacionin në lidhje me:

- a) vendndodhjet, shenjat e thirrjes, orët e rojes dhe frekuencat e të gjitha stacioneve radio që mund të përdoren në mbështetje të operacioneve të kërkim – shpëtimit;

b) vendndodhjet dhe orët e rojes të shërbimeve që mbajnë nën vëzhgim frekuencat e radios dhe frekuencat e vëzhguara;

c) vendndodhjet ku ruhen furnizimet e pajisjeve të urgjencës dhe të mbijetesës që mund të lëshohen nga avioni; dhe

ç) strukturat për të cilat dihet se mund të ngatërrohen dhe konsiderohen si rrënoja të pagjetura ose të paraportuara, veçanërisht nëse shihen nga ajri.

d) nga 26 nëntori 2026, pozicionin, kursin dhe shpejtësinë e avionëve që mund të jenë në gjendje të ofrojnë ndihmë për avionët në rrezik; dhe

dh) nga 26 nëntori 2026, kur rajoni i kërkim – shpëtimit përfshin zonat detare, pozicionin, kursin dhe shpejtësinë e anijeve që mund të jenë në gjendje të ofrojnë ndihmë për avionët në rrezik.

4.1.3 Deri në 25 nëntor 2026, struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit, rajoni i kërkim-shpëtimit i së cilës përfshin zonat detare, duhet të ketë akses të menjëhershëm në informacion në lidhje me pozicionin, kursin dhe shpejtësinë e anijeve brenda zonave të tilla që mund të jenë në gjendje të ofrojnë ndihmë për avionët në fatkeqësi dhe informacion si të kontaktojnë me to.

Ky informacion ose mund të ruhet në strukturën përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit ose të jetë lehtësisht i referueshëm.

4.1.4 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit duhet, individualisht ose në bashkëpunim me Shtetet e tjera, ose të krijojnë sisteme raportimi të anijeve në bashkëpunim me autoritetet detare ose të organizojnë lidhje komunikimi me Amver ose sistemet rajonale të raportimit të anijeve për të lehtësuar operacionet e kërkim – shpëtimit në det.

Amver është një sistem bashkëpunimi ndërkombëtar i raportimit të anijeve me mbulim mbarëbotëror që është i disponueshëm për t'u konsultuar nga të gjitha qendrat e koordinimit të shpëtimit. Një numër shtetesh kontraktuese operojnë gjithashtu sisteme rajonale të raportimit të anijeve.

4.2 Planet e operimit

4.2.1 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit do të përgatisë plane të detajuara operimi për kryerjen e operacioneve të kërkim – shpëtimit brenda rajonit të saj të kërkim – shpëtimit.

4.2.2 Planet e operimit të kërkim – shpëtimit duhet të zhvillohen së bashku me përfaqësuesit e operatorëve dhe shërbime të tjera publike ose private që mund të ndihmojnë në ofrimin e shërbimeve të kërkim – shpëtimit ose të përfitojnë prej tyre, duke marrë parasysh që numri i të mbijetuarve mund të të jetë i lartë.

4.2.3 Planet e operimit do të specifikojnë masat për shërbimin dhe furnizimin me karburant, për aq sa është e mundur, të mjeteve ajrore, anijeve dhe automjeteve të përdorura në operacionet e kërkim – shpëtimit, duke përfshirë ato të vëna në dispozicion nga Shtetet e tjera.

4.2.4 Planet e operimit të kërkim – shpëtimit duhet të përmbajnë detaje në lidhje me veprimet që duhet të ndërmerren nga ata persona të përfshirë në kërkim – shpëtim, duke përfshirë:

a) mënyrën se si do të kryhen operacionet e kërkim – shpëtimit në rajonin e kërkim-shpëtimit;

b) përdorimin e sistemeve dhe strukturave të disponueshme të komunikimit;

c) veprimet që do të ndërmerren së bashku me qendrat e tjera të koordinimit të shpëtimit;

ç) metodat e lajmërimit të avionëve në fluturim e sipër dhe anijeve në det;

d) detyrat dhe përgjegjësitë e personave të caktuar për kërkim – shpëtim;

dh) rivendosjen e mundshme të pajisjeve që mund të jetë bërë e nevojshme nga kushtet meteorologjike ose të tjera;

e) metodat për marrjen e informacionit thelbësor në lidhje me operacionet e kërkim-shpëtimit, të tilla si raportet dhe parashikimet e motit, NOTAM-in përkatës, etj.;

ë) metodat për marrjen, nga qendrat e tjera të koordinimit të shpëtimit, të një ndihme të tillë, duke përfshirë avionët, anijet, personat ose pajisjet, sipas nevojës;

f) metodat për të ndihmuar avionët në rrezik që detyrohen të ulen mbi ujë për t'u takuar me mjetet mbi sipërfaqen e ujit;

g) metodat për të ndihmuar kërkim – shpëtimin ose avionët e tjerë për të shkuar drejt avionit në rrezik; dhe

gj) veprimet bashkëpunuese që do të ndërmerren në bashkëpunim me njësitë e shërbimeve të trafikut ajror dhe autoritetet e tjera të interesuara për të ndihmuar avionët e njohur ose që besohet se janë subjekt i ndërhyrjeve të paligjshme.

h) që nga 26 nëntori, metodat për marrjen e miratimit për të lejuar njësitë e kërkim – shpëtimit nga një shtet ndihmës për të hyrë në territorin e Republikës së Shqipërisë.

4.2.5 Planet e operacionit të kërkim-shpëtimit duhet të integrohen me planet e emergjencave të aeroportit për të ofruar shërbime shpëtimi në afërsi të aerodromeve, duke përfshirë, për aerodromet bregdetare, zonat ujore.

4.3 Njësitë e kërkim-shpëtimit

4.3.1 Çdo njësi e kërkim-shpëtimit duhet:

a) të jetë e vetëdijshme për të gjitha pjesët e planeve të operacioneve të parashikuara në pikën 4.2 që janë të nevojshme për kryerjen efektive të detyrave të saj; dhe

b) të informojë qendrën e koordinimit të shpëtimit për gatishmërinë e saj.

4.3.2 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit do të:

a) mbajë në gatishmëri numrin e kërkuar të strukturave të kërkim – shpëtimit; dhe

b) mbajë furnizime të përshtatshme me racione, pajisje mjekësore, pajisje sinjalizuese dhe pajisje të tjera të mbijetesës dhe shpëtimit.

4.4 Stërvitje dhe ushtrime.

Deri në 25 nëntor 2026, për të arritur dhe ruajtur efikasitetin maksimal në kërkim – shpëtim, Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit do të sigurojë trajnim të rregullt të personelit të tyre të kërkim – shpëtimit dhe do të organizojnë ushtrime të përshtatshme kërkim – shpëtimi.

Nga 26 nëntori 2026, për të arritur dhe ruajtur efikasitetin maksimal në kërkim – shpëtim, Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit do të sigurojë trajnim të rregullt dhe ushtrime për personelin e tyre të kërkim – shpëtimit, të cilat përfshijnë ambjente tokësore dhe detare sipas nevojës, dhe që përmbajnë elemente të kërkimit ashtu edhe të shpëtimit dhe që zhvillohen larg zonave të aeroporteve.

Nevoja për trajnime dhe ushtrime të rregullta mund të reduktohet në përputhje me frekuencën e operacioneve reale të kërkim – shpëtimit, nëse këto operacione tregojnë një performancë të kënaqshme dhe efektive në kërkim – shpëtim.

4.5 Rrënojat.

(E aplikueshme deri në 25 nëntor 2026)

Duhet të sigurohet që rrënojat që rezultojnë nga aksidentet e avionëve brenda territorit të tij ose, në rast aksidentesh në det të hapur ose në

zona me sovranitet të pacaktuar, brenda rajoneve të kërkim – shpëtimit për të cilat është përgjegjës, të hiqet, fshihet ose shënohet pas përfundimit të hetimit të aksidentit, nëse prania e tij mund të përbëjë rrezik ose të ngatërrojë operacionet e mëvonshme të kërkim – shpëtimit.

4.5 Vendet e aksidentit dhe rrënojat.

(E aplikueshme nga 26 nëntori 2026)

4.5.1 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit duhet të sigurojnë që personeli i kërkim-shpëtimit të cilit mund t'i kërkohet të përgjigjet në vendin e aksidentit të një avioni, janë të trajnuar për menaxhimin e rreziqeve të lidhura me shëndetin në punë.

Udhëzimet në lidhje me praktikatat efektive të shëndetit në punë në vendet e aksidenteve të avionëve përmbahen në Manualin e Hetimit të Aksidenteve dhe Incidenteve të Avionit, pjesa I – Organizimi dhe Planifikimi (Dokument 9756) dhe Qarkorja 315 – Rreziqet në Vendet e aksidenteve të avionëve.

4.5.2 Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit duhet të sigurojë që rrënojat që rezultojnë nga aksidentet e avionëve brenda territorit të saj ose, në rast aksidentesh në det të hapur ose në zona me sovranitet të papërcaktuar, brenda kërkimit dhe shpëtimit rajonet për të cilat është përgjegjës, hiqet, fshihet ose hartohet pas përfundimit të hetimit të aksidentit, nëse prania mund të përbëjë rrezik ose të ngatërrojë operacionet e mëvonshme të kërkim – shpëtimit.

KAPITULLI V PROCEDURAT E OPERIMIT

5.1 Informacion në lidhje me emergjencat

5.1.1 Çdo autoritet ose çdo element i sistemit të kërkim – shpëtimit që ka arsye të besojë se një avion ka një emergjencë duhet t'i japë menjëherë të gjitha informacionet e disponueshme strukturës përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit.

5.1.2 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit, menjëherë pas marrjes së informacionit në lidhje me avionët në rast emergjence, vlerësojnë informacionin e tillë dhe vlerësojnë shtrirjen e operacionit të kërkuar.

5.1.3 Kur informacioni në lidhje me avionët në rast emergjence merret nga burime të tjera përveç njësive të shërbimeve të trafikut ajror, struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit do të

përcaktojë se cilës fazë emergjente i korrespondon situata dhe do të zbatojë procedurat e zbatueshme për atë fazë.

5.2 Procedurat për strukturën përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit gjatë fazave të emergjencës.

5.2.1 Faza e pasigurisë

Me shfaqjen e një faze pasigurie, struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit do të bashkëpunojë maksimalisht me njësitë e shërbimeve të trafikut ajror dhe agjencitë dhe shërbimet e tjera përkatëse në mënyrë që raportet e ardhura të vlerësohen sa më shpejtë.

5.2.2 Faza e alarmit

Me shfaqjen e një faze alarmi, struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit duhet të lajmërojë menjëherë njësitë e kërkim – shpëtimit dhe të fillojë çdo veprim të nevojshëm.

5.2.3 Faza e rrezikut

Me shfaqjen e një faze rreziku, struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit duhet:

a) të fillojë menjëherë veprimet nga njësitë e kërkim – shpëtimit në përputhje me planin e duhur të operacionit;

b) të sigurohet për pozicionin e avionit, të vlerësojë shkallën e pasigurisë së këtij pozicioni dhe, në bazë të këtij informacioni dhe rrethanave, të përcaktojë shtrirjen e zonës që do të kontrollohet;

c) të njoftojë operatorin, kur është e mundur, dhe ta mbajë operatorin të informuar për zhvillimet;

ç) të njoftojë qendrat e tjera të koordinimit të shpëtimit, ndihma e të cilave duket të jetë e nevojshme, ose që mund të përfshihen në operacion;

d) të njoftojë njësinë e shërbimeve të trafikut ajror përkatëse, kur është marrë informacioni për emergjencën nga një burim tjetër;

dh) të kërkojë në një fazë të hershme që avionë, anije, stacione bregdetare dhe shërbime të tjera që nuk përfshihen në mënyrë specifike në planin përkatës të operacioneve dhe janë në gjendje të ndihmojnë që:

1) të mbajnë turne roje për dëgjimin e transmetimeve nga avionë në rrezik, pajisje radio mbijetese ose një TLU (ELT);

Deri në 25 nëntor 2026, frekuencat e përfshira në specifikimet për TLU-të/ ELT e dhëna në

shtojcën 10, vëllimi III, janë 121,5 MHz dhe 406 MHz.

Nga 26 nëntori 2026, frekuencat e përfshira në specifikimet për TLU-të/ELT e dhëna në shtojcën 10, vëllimi III, janë 121,5 MHz, 406 MHz deri në 406,1 MHz. Plani i caktimit të kanalit Cospas-Sarsat 406 MHz është i përfshirë në Dokumentin Cospas-Sarsat C/S T.012.

2) të ndihmojë avionin në rrezik aq sa është e mundur; dhe

3) të informojë qendrën e koordinimit të shpëtimit për çdo zhvillim;

e) nga informacioni i disponueshëm, të hartojë një plan të detajuar veprimi për kryerjen e operacionit të kërkimit dhe/ose shpëtimit të nevojshëm dhe ta komunikojë këtë plan për udhëzimin e autoriteteve që drejtpërsëdrejti drejtojnë zhvillimin e një operacioni të tillë;

ë) të përshtasë sipas nevojës, në bazë të rrethanave që ndryshojnë, planin e detajuar të veprimit;

f) të njoftojë autoritetet përkatëse të hetimit të aksidentit; dhe

g) të njoftojë Shtetin e Regjistrimit të avionit.

Rendi në të cilin përshkruhen këto veprime duhet të ndiqet përveç rasteve kur rrethanat e diktojnë ndryshe.

5.2.4 Fillimi i veprimeve të kërkim-shpëtimit në lidhje me një avion, pozicioni i të cilit nuk dihet

Në rast se shpallet një fazë emergjente në lidhje me një avion, pozicioni i të cilit është i panjohur dhe mund të jetë në një nga dy ose më shumë rajone të kërkim – shpëtimit, do të zbatohen si më poshtë:

a) Kur një qendër e koordinimit të shpëtimit njoftohet për ekzistencën e një faze emergjente dhe nuk është në dijeni të qendrave të tjera që po ndërmarrin veprimet e duhura, ajo do të marrë përsipër përgjegjësinë për fillimin e veprimeve të përshtatshme në përputhje me parashikimet e seksionit 5.2 të këtyre standardeve dhe të konsultohet me qendrat fqinje të koordinimit të shpëtimit me synimin e caktimit të një qendre të koordinimit të shpëtimit për të marrë përsipër përgjegjësinë menjëherë

b) Përveç rasteve kur vendoset ndryshe me marrëveshje të përbashkët të qendrave përkatëse të koordinimit të shpëtimit, qendra koordinuese e shpëtimit për të koordinuar veprimet e kërkim-shpëtimit do të jetë qendra përgjegjëse për:

- rajonin në të cilin avioni raportoi për herë të fundit pozicionin e tij; ose

- rajonin në të cilin avioni po shkonte kur pozicioni i fundit i raportuar i tij ishte në linjën që ndante dy rajone të kërkim-shpëtimit; ose

- rajonin për të cilin avioni ishte nisur kur ai nuk ishte i pajisur me radio të përshtatshme për komunikim të dyanshëm ose nuk ishte i detyruar të ruante komunikimin radio; ose

- rajonin në të cilin ndodhet vendi i rrezikut siç është identifikuar nga sistemi Cospas-Sarsat.

c) Pas shpalljes së fazës së rrezikut, struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit me përgjegjësi të përgjithshme të koordinimit do të informojë të gjitha strukturat përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit që mund të përfshihen në operacion për të gjitha rrethanat e emergjencës dhe zhvillimeve të mëvonshme.

Po kështu, të gjitha strukturat përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit që marrin dijeni për çdo informacion në lidhje me emergjencën duhet të informojnë strukturën përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit që ka përgjegjësinë e përgjithshme.

5.2.5 Kalimi i informacionit tek avionët për të cilët është shpallur një fazë emergjente.

Kurdoherë që është e mundshme, struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit do t'i përcjellë njësisë së shërbimeve të trafikut ajror që i shërben rajonit të informacionit të fluturimit në të cilin operon avioni, informacionin e fillimit të kërkim – shpëtimit, në mënyrë që informacioni i tillë të mund të transmetohet tek avioni.

5.3. Procedurat ku përgjegjësia për operacionet shtrihet në dy ose më shumë shtete

Kur kryerja e operacioneve në të gjithë rajonin e kërkim – shpëtimit është përgjegjësi e më shumë se një shteti, çdo shtet i përfshirë do të ndërmarrë veprime në përputhje me planin përkatës të operacioneve kur kërkohet nga struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit të rajonit përkatës.

5.4 Procedurat për autoritetet në terren

Autoritetet që drejtojnë drejtpërsëdrejti kryerjen e operacioneve ose ndonjë pjesë të tyre do të:

a) japin udhëzime njësisë nën drejtimin e tyre dhe do të informojnë strukturën përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit për këto udhëzime; dhe

b) mbajnë të informuar strukturën përgjegjëse të koordinimit të shpëtimit mbi zhvillimet.

5.5 Procedurat për strukturën përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit - përfundimi dhe pezullimi të operacioneve

5.5.1 Operacionet e kërkim – shpëtimit do të vazhdojnë, kur është e mundur, derisa të gjithë të mbijetuarit të dorëzohen në një vend të sigurt ose derisa të kenë kaluar të gjitha shpresat e arsyeshme për shpëtimin e të mbijetuarve.

5.5.2 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit normalisht do të jetë përgjegjëse për të përcaktuar se kur duhet të ndërpriten operacionet e kërkim – shpëtimit.

Qendra Kombëtare e Kërkim – Shpëtimit/ Ministria e Mbrojtjes mund të kërkojnë të dhëna nga autoritetet e tjera shtetërore përkatëse në procesin e vendimmarrjes që çon në përfundimin e operacioneve të kërkim – shpëtimit.

5.5.3 Kur një operacion kërkimi dhe shpëtimi ka qenë i suksesshëm ose kur një strukturë përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit konsideron, ose informohet se nuk ekziston më një emergjencë, faza e emergjencës do të anulohet, operacioni i kërkim – shpëtimit do të ndërpritet dhe çdo autoritet, strukturë ose shërbim që është aktivizuar ose njoftuar duhet të informohet menjëherë.

5.5.4 Nëse një operacion kërkim – shpëtimi bëhet i pamundur dhe struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit arrin në përfundimin se atje mund të ketë ende të mbijetuar, qendra do të pezullojë përkohësisht aktivitetet në vendngjarje në pritje të zhvillimeve të mëtejshme dhe do të informojë menjëherë çdo autoritet, strukturë ose shërbim që është aktivizuar ose njoftuar. Informacioni përkatës i marrë më pas do të vlerësohet dhe operacionet e kërkim – shpëtimit do të rifillojnë kur është e justifikuar dhe e mundshme.

5.6 Procedurat në vendngjarjen e një aksidenti

5.6.1 Kur struktura të shumta janë të angazhuara në operacionet e kërkim – shpëtimit në vendngjarje, struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit ose nënqendra e shpëtimit do të caktojë një ose më shumë njësi në vendngjarje për të koordinuar të gjitha veprimet për të ndihmuar në garantimin e sigurisë dhe efektivitetit të operacioneve ajrore dhe

sipërfaqësore, duke marrë parasysh aftësitë e strukturës dhe kërkesat operacionale.

5.6.2 Kur një pilot në komandë vëren se një avion tjetër ose një mjet sipërfaqësor është në rrezik, piloti duhet, nëse është e mundur dhe nëse nuk konsiderohet e paarsyeshme ose e panevojshme:

a) ta mbajë nën vëzhgim mjetin në rrezik derisa të detyrohet të largohet nga vendi i ngjarjes ose të këshillohet nga struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit se nuk është më e nevojshme;

b) të përcaktojë pozicionin e mjetit në rrezik;

c) sipas rastit, të raportojë në strukturën përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit ose njësinë e shërbimeve të trafikut ajror sa më shumë që të jetë e mundur nga informacioni i mëposhtëm:

- llojin e mjetit në rrezik, identifikimin dhe gjendjen e tij;

- pozicionin e tij, të shprehur në koordinatat gjeografike ose të projektuara ose me distancën dhe këndin e vërtetë nga një pikë referimi të dallueshme ose nga një mjet ndihmës lundrimi radio;

- kohën e vëzhgimit të shprehur në orë dhe minuta të Orës Universale të Koordinuar (OUK);

- numrin e personave të vëzhguar;

- nëse personat janë parë të braktisin mjetin në rrezik;

- nga 26 nëntori 2026, nëse është marrë apo observuar ndonjë sinjal rreziku, duke përfshirë pajisjet e transmetimit të emergjencave;

- kushtet e motit në vendngjarje;

- gjendjen fizike të dukshme të të mbijetuarve;

- deri në 25 nëntor 2026, rrugën më të mirë të dukshme të mbërritjes nga toka në vendngjarje;

- deri në 25 nëntor 2026, pozicionin dhe përshkrimin e çdo mjeti tjetër në zonë që mund të ndihmojë; dhe

ç) të veprojë sipas udhëzimeve nga struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit ose njësia e shërbimeve të trafikut ajror.

5.6.2.1 Deri 25 nëntor 2026, nëse avioni i parë që arrin në vendngjarjen e një aksidenti nuk është një avion kërkim-shpëtimi, ai do të marrë përgjegjësinë për aktivitetet në vendngjarje të të gjithë avionëve të tjerë që vijnë më pas derisa avioni i parë i kërkim – shpëtimit të arrijë në vendngjarjen e aksidentit. Nëse, ndërkohë, një avion i tillë nuk është në gjendje të komunikojë me

qendrën përkatëse të koordinimit të shpëtimit ose njësinë e shërbimeve të trafikut ajror, ai, me marrëveshje reciproke, do t'ia dorëzojë një avioni të aftë për të komunikuar dhe mbajtur komunikime të tilla deri në mbërritjen e avionëve të parë të kërkim – shpëtimit.

5.6.2.1 Nga 26 nëntori 2026, nëse avioni i parë që arrin në vendngjarjen e rrezikut nuk është një avion kërkim – shpëtim, ai do të marrë përgjegjësinë për aktivitetet në vendngjarje të të gjithë avionëve të tjerë që vijnë më pas derisa avioni i parë i kërkim – shpëtimit të arrijë në vendngjarjen e rrezikut. Nëse, ndërkohë, një avion i tillë nuk është në gjendje të komunikojë me qendrën përkatëse të koordinimit të shpëtimit ose njësinë e shërbimeve të trafikut ajror, ai, me marrëveshje reciproke, do t'ia dorëzojë një avioni të aftë për të komunikuar dhe mbajtur komunikime të tilla deri në mbërritjen e avionëve të parë të kërkim-shpëtimit.

5.6.3 Kur është e nevojshme që një avion të përcjellë informacion tek të mbijetuarit ose njësitë e shpëtimit në sipërfaqe, dhe komunikimi i dyanshëm nuk është i disponueshëm, ai, nëse është e mundur, duhet të lëshojë pajisje komunikimi që do të mundësonin vendosjen e kontaktit të drejtpërdrejtë, ose të përcjellë informacion duke lëshuar një mesazh me shkrim.

5.6.4 Kur një sinjal tokësor është shfaqur, avioni duhet të tregojë nëse sinjali është kuptuar apo jo me mjetet e përkrahura në 5.6.3 ose, nëse kjo nuk është e mundur, duke dhënë sinjalin e duhur vizual.

5.6.5 Kur është e nevojshme që një avion të drejtojë një mjet sipërfaqësor në vendin ku një avion ose mjet sipërfaqësor është në rrezik, avioni duhet ta bëjë këtë duke transmetuar udhëzime të sakta me çdo mjet që disponon. Nëse nuk mund të vendoset komunikim me radio, avioni duhet të japë sinjalin e duhur vizual.

Deri në 25 nëntor 2026, sinjalet vizuale ajër-toke dhe tokë-ajër publikohen vëllimin III – Dokumentit 9731.

Nga 26 nëntori 2026, sinjalet vizuale ajër-toke dhe tokë-ajër publikohen në Shtojcën dhe në Manuali Ndërkombëtar i Kërkimit dhe Shpëtimit Aeronautik dhe Detar (IAMSAR), Vëllimi III – Objektet e lëvizshme (Dokumenti 9731).

5.6.6 Nga 26 nëntori 2026, kur mban një pajisje për matjen e shmangies aktuale të

sipërfaqes në përputhje me 2.6.9, një avion kërkim-shpëtim duhet ta lëshojë pajisjen sapo të arrijë në skenën e një aksidenti.

Vendosja e pajisjeve të tilla do të ndihmojë me saktësinë e planifikimit të zonës së kërkimit dhe, për rrjedhojë, do të minimizojë kohën e kërkimit.

5.7 Procedurat për një pilot në komandë që vëren një transmetim rreziku

(E zbatueshme deri në 25 nëntor 2026)

5.7.1 Sa herë që një transmetim rreziku kapet nga një pilot në komandë i një avioni, piloti, nëse është e mundur duhet:

a) të bëjë të njohur marrjen e transmetimit të emergjencës.

b) të regjistrojë pozicionin e mjetit në rrezik nëse jepet;

c) të shënojë drejtimin e transmetimit;

d) të informojë qendrën përkatëse të koordinimit të shpëtimit ose njësinë e shërbimeve të trafikut ajror për transmetimin e rrezikut, duke dhënë të gjithë informacionin e disponueshëm; dhe

e) sipas gjykimit të pilotit, në pritje të udhëzimeve, të vazhdojë drejt pozicionit të treguar në transmetim.

5.7 Procedurat për një pilot në komandë që vëren një transmetim rreziku

(E zbatueshme nga 26 nëntori 2026)

5.7.1 Sa herë që një transmetim rreziku kapet nga një pilot në komandë i një avioni, piloti, nëse është e mundur duhet:

a) të bëjë të njohur marrjen e transmetimit të emergjencës.

b) të regjistrojë pozicionin e mjetit në rrezik nëse jepet;

c) të shënojë drejtimin e transmetimit;

d) të informojë qendrën përkatëse të koordinimit të shpëtimit ose njësinë e shërbimeve të trafikut ajror për transmetimin e rrezikut, duke dhënë të gjithë informacionin e disponueshëm;

e) sipas gjykimit të pilotit, në pritje të udhëzimeve, të vazhdojë drejt pozicionit të treguar në transmetim, dhe

f) të përpiqet të vendosë komunikim me personat në rrezik.

5.7.2 Kurdoherë që një pilot monitoron 121.5 MHz dhe kap një transmetim nga një pajisje transmetimi emergjence, piloti duhet gjithashtu:

a) të regjistrojë dhe raportojë sa më shpejt që të jetë e mundur, pozicionin ku është marrë për herë të parë transmetimi;

b) të mos ndryshojë asnjë cilësim për mbyllje në radion e avionit; dhe

c) nëse është e mundur, të vazhdojë të monitorojë frekuencën deri në momentin kur sinjali të pushojë dhe informon qendren e duhur të koordinimit ose njësinë e shërbimeve të trafikut ajror të tillë.

Ruajtja e cilësimeve ekzistuese për mbylljen nga momenti i marrjes së transmetimit deri në ndërprerjen e sinjalit siguron qendrat e koordinimit të shpëtimit me vendndodhjen më të saktë të mundshme të pozicionit të rrezikut.

5.8 Sinjalet e kërkim – shpëtimit

5.8.1 Sinjalet vizuale ajër-tokë dhe tokë-ajër në Shtojcën bashkëlidhur, kur përdoren, do të kenë kuptimin e treguar aty. Ato do të përdoren vetëm për qëllimin e treguar dhe nuk do të përdoren sinjale të tjera që mund të ngatërrohen me to.

5.8.2 Pas vëzhgimit të ndonjë prej sinjaleve në Shtojcën bashkëlidhur, avioni do të ndërmarrë veprime të tilla sipas nevojës që lind nga interpretimi i sinjalit të dhënë në atë Shtojcë.

5.9 Mirëmbajtja e të dhënave

5.9.1 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit duhet të mbajë një regjistër të efikasitetit operacional të organizatës së kërkim – shpëtimit në rajonin e saj.

5.9.2 Struktura përgjegjëse e koordinimit të shpëtimit duhet të përgatisë vlerësimet e operacioneve aktuale të kërkimit dhe shpëtimit në rajonin e saj. Këto vlerësime duhet të përfshijnë çdo vërejtje përkatëse mbi procedurat e përdorura dhe mbi pajisjet e urgjencës dhe të mbijetesës, dhe çdo sugjerim për përmirësimin e këtyre procedurave dhe pajisjeve. Ato vlerësime që ka të ngjarë të jenë me interes për shtetet e tjera duhet t'i dorëzohen ICAO-s për informacion dhe shpërndarje sipas rastit.

SHTOJCË. SINJALET E KËRKIMIT DHE SHPËTIMIT

(Në referencë të kapitullit V, paragrafi 5.5.8)

1. Sinjalet me mjete sipërfaqësore

1.1 Manovrat e mëposhtme të kryera me radhë nga një avion nënkuptojnë se avioni dëshiron të drejtojë një mjet në sipërfaqe drejt një avioni ose një mjeti në sipërfaqe në rrezik:

a) ardhja rrotull mjetit në sipërfaqe të paktën një herë;

b) kalimi përpara mbi kursin e parashikuar të mjetit sipërfaqësor në lartësi të ulët dhe:

1) tundja e krahëve; ose

2) hapja dhe mbyllja e gazit; ose

3) ndryshimi i hapit të helikës.

Për shkak të nivelit të lartë të zhurmës në mjetet në sipërfaqe, sinjalet zanore në 2) dhe 3) mund të jenë më pak efektive se sinjali vizual në 1) dhe konsiderohen si mjete alternative për të tërhequr vëmendjen.

c) fluturimi në drejtimin të cilin duhet të ndjekë mjeti në sipërfaqe.

Përsëritja e manovrave të tilla ka të njëjtin kuptim.

1.2 Manovrat e mëposhtme nga një avion duan të thonë se ndihma e mjetit sipërfaqësor të cilit i drejtohet sinjali nuk kërkohet më:

- kalimi mbas mjetit sipërfaqësor në drejtim të kundert në lartësi të ulët dhe:

1) tundja e krahëve; ose

2) hapja dhe mbyllja e gazit; ose

3) ndryshimi i hapit të helikës.

Përgjigjet e mëposhtme mund t'i jepen sinjalit në 1.1 nga ana e mjeteve sipërfaqësore:

- për konfirmimin e marrjes së sinjaleve:

1) ngritja e "flamurit të kodit" (vija vertikale të kuqe dhe të bardha) afër (që do të thotë e kuptuar);

2) ndezja e një sërë "T"-ve nga llamba sinjalizuese në kodin Morse;

3) ndryshimi i drejtimit për të ndjekur aeroplanin.

- për të treguar pamundësinë për të ndihmuar:

1) ngritja e flamurit ndërkombëtar "N" (një katror me kuadrate blu dhe të bardhë);

2) ndezja e një sërë "N"-ve në kodin Morse.

Shënim.- Shih shënimin në vijim 1.1 b), 3).

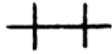
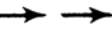
2. Kodi i sinjaleve vizuale tokë-ajër

2.1 Kodi i sinjaleve vizuale tokë-ajër për përdorim nga të mbijetuarit

2.2 Kodi i sinjaleve vizuale tokë-ajër për përdorim nga njësitë e shpëtimit

Nr.	Mesazhi	Simboli i kodit
1	Operacioni përfundoi	LLL
2	Kemi gjetur të gjithë personelin	LL

3	Keni gjetur vetëm një pjesë të personelit	
4	Nuk jemi në gjendje të vazhdojmë. Po kthehemi në bazë	
5	Jemi ndarë në dy grupe. Secili po vazhdon në drejtimin e treguar	
6	Kemi marrë informacion që avioni është në këtë drejtim	
7	Nuk kemi gjetur asgjë. Do vazhdojmë kërkimet	

2.3 Simbolet duhet të jenë të paktën 2.5 metra (8 këmbë) të gjata dhe duhet të bëhen sa më të dukshme.

Simbolet mund të krijohen me çdo mjet si: shirita pëlhure, material parachute, copa druri, gurë ose materiale të ngjashme; shënjimi i sipërfaqes duke e shkelur, ose duke e lyer me vaj.

Vëmendja ndaj sinjaleve të mësipërme mund të tërhiqet nga mjete të tjera si radio, flakët, tymi dhe drita e reflektuar.

3. Sinjalet ajër-tokë

3.1 Sinjalet e mëposhtme nga avioni nënkuptojnë se sinjalet tokësore janë kuptuar:

a) gjatë orëve të ditës:

- duke tundur krahët e avionit;

b) gjatë orëve në errësirë:

- duke ndezur dhe fikur dy herë dritat e uljes së avionit ose, nëse nuk është i pajisur me to, duke e ndezur dhe fikur dy herë dritat e tij të lundrimit.

3.2 Mungesa e sinjaleve të mësipërm tregon se sinjali nga toka nuk kuptohet

Formati 61x86/8

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2026

Adresa: Rr. "Nikolla Jorga", Tiranë
Tel./fax: +355 4 24 27 004 Tel.: +355 4 24 27 006

Çmimi 144 lekë

[[FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË][Vulosur elektronikisht nga Qendra e
Botimeve Zyrtare][Viti: 2026 - Numri: 186][Datë: 27.08.2026 13:09:37
+02:00][b5a4755f-6491-44e4-aadc-e7b4cc35c718]

Shënim: Ky dokument është gjeneruar dhe vulosur me anë të një procedure automatike nga një sistem elektronik(Qendra e
Botimeve Zyrtare)